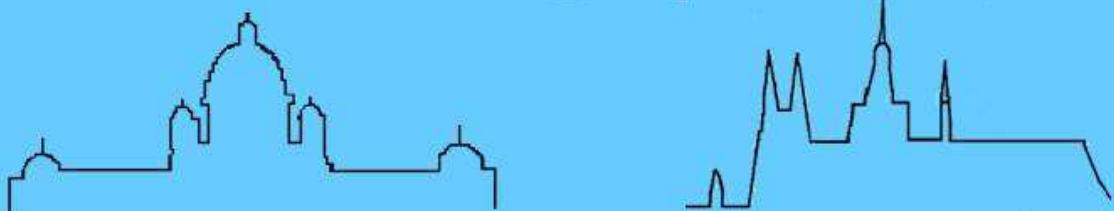

Kontaktna ambasada NATO-a NATO Contact Point Embassy

VESTI iz NATO-a - novembar 2011

NATO News - November 2011

http://www.mzv.cz/belgrade/sr/kontaktna_ambasada_nato/index.htm

<http://www.nato.int>

<http://www.natochannel.tv>

Beograd, 8. decembar 2011.

Belgrade, 8th December 2011

Sadržaj

Vesti iz NATO - a	3
Zvaničnici NATO-a prisustvovali radionici o ženama, miru i bezbednosti	3
NATO potpisao ugovor za poboljšanje raketne odbrane	5
Generalni sekretar NATO-a posetio Vašington	6
Nesmrtonosno oružje – najnovija tehnologija proizvoda na polju odbrane	7
Severnoatlantski savet posetio Gruziju i sastao se sa gruzijskim premijerom	9
Treća dimenzija NATO-a	10
Finska unapređuje program dogodisnje saradnje sa NC3A	12
Otvorena vrata za buduću saradnju NATO-a i Japana	13
Javni pravobranilac Australije posetio NATO	16
Predsedavajući OEBS-a obratio se Severnoatlantskom savetu	17
Izjava Generalnog sekretara NATO-a o raketnoj odbrani	18
Tranzicija u Heratu	19
NATO pomaže Belorusiji i Ukrajini da se izbore sa rizicima od poplave	21
Češka Republika i NATO	25
Helikopteri se iz Avganistana vratili u Republiku Češku	25
Vojni policajci uspešno prošli vežbu sertifikacije za Snage odgovora	26
Vojna saradnja Srbije sa državama – članicama NATO – a	27
Sastanak ministra Šutanovca sa britanskim ministrom Lidingtonom	27
Delegacija Češke u poseti TOC-u	28
Češka delegacija na VMA	28
Delegacija Češke u Centru za usavršavanje kadrova ABHO	29
Donacija Ambasade SAD Vojnomedicinskoj akademiji	29
Seminar o učenju na daljinu	30
General Miletić na Konferenciji Američko-jadranske povelje	31
Zajednička obuka specijalnih jedinica Italije i Srbije	31
Sastanak Međunarodne ekspertske grupe za Regionalni centar ABHO	32
Iskustva Portugala prezentovana u Centru za mirovne operacije	32
Poseta ministra odbrane Norveške	32

Vesti iz NATO - a

Zvaničnici NATO-a prisustvovali radionici o ženama, miru i bezbednosti

„Naši pripadnici, i muškarci i žene, koji su angažovani u operacijama, mogu dobro da funkcionišu samo ako su obučeni kako treba“, rekao je ambasador Stiven Evans, pomoćnik generalnog sekretara NATO-a za odeljenje za operacije, i dodao da perspektiva rodnog pitanja treba da postaje rutinski prisutna u svim operativnih zahtevima kako bi se poboljšala operativna delotvornost i dao uspešan doprinos održivom i trajnom miru. Upravo je to bio i deo njegovog obraćanja kojim je otvorio dvodnevnu radionicu na Koledžu odbrane NATO-a (NDC) u Rimu koja je za temu imala Rezoluciju UN br. 1325 o ženama, miru i bezbednosti.

Među više pod 100 učesnika našli su se instruktori i predavači, donosioci odluka, zapovednici i eksperti sa terena iz više od 30 zemalja koje daju doprinos ISAF-u i KFOR-u, koji su se okupili 3. i 4. novembra kako bi zajedno sa zvaničnicima NATO-a razmotrili aspekte obuke i obrazovanja iz rodne perspektive.

Veća prisutnost Rezolucije 1325 u operacijama NATO-a

Na dvodnevnoj radionici razmatrale su se današnje prakse u obuci i na nacionalnim i na međunarodnom nivou u okviru NATO i drugih međunarodnih organizacija kao što su EU i OEBS, stručnjaci sa terena i komandanti obezbedili povratne informacije, a govorilo se i o uspesima i najboljim praksama kako bi se dale preporuke kojima bi se dalje osnažila obuka o odredbama Rezolucije 1225 Saveta bezbednosti UN za operacije i misije pod vodstvom NATO-a.

Jedan od izazova koji su učesnici izdvojili odnosi se na to da obuku za sprovođenje odredbi koje se odnose na Rezoluciju 1325 SB UN treba dalje poboljšati. Iako je jedan broj zemalja već nekoliko godina organizuje kurseve obuke u vezi sa rodnim pitanjima, uzimanje u obzir rodnih pitanja u operacijama i misijama nije još postala rutinska stvar. Potrebna je sistematičnija i institucionalizovana obuka kako bi se promenio mentalitet ljudi uključenih u operacije i misije i to duž celog lanca komande u NATO-u i u zemljama članicama. Kako je brigadni general Patrik Dežarden, načelnik akademskog odeljenja pomenutog Koledža rekao: „Nikad ne treba da potcenimo snagu odupiranja promeni“.

Učesnici su bili mišljenja da je ova radionica bila odličan forum za razmatranje raznih mogućnosti za popunjavanje jaza koji trenutno postoji između onoga što postoji i onoga što je potrebno. Jedna sugestija koja bi mogla da unapredi primenu Rezolucije 1325 SB UN bila je da se više muškaraca angažuje na rodnim pitanjima. Države bi trebalo da razmotre mogućnosti većeg obima obuka za više oficire muškarce kako bi se rodna dimenzija u najvećoj meri uzela u obzir kod izvođenja operacija.

Dalji rad na temelju preporuka Rezolucije 1325 SB UN

Razgovori sa ove radionice biće ubaćeni u niz preporuka za dalje unapređenje aspekata obuke vezane za Rezoluciju 1325 SB UN koje će biti date na razmatranje državama članicama NATO-a kao i zemljama koje daju doprinos ISAF-u i KFOR-u.

Na samitu u Lisabonu održanom novembra 2010. godine zemlje saveznice u NATO-u kao i zemlje koje daju doprinos operacijama u Avganistanu i na Kosovu podržale su akcioni plan da se Rezolucija 1325 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija (SB UN) i srodne rezolucije uključe u glavne tokove kad se radi o planiranju i sprovođenju operacija i misija pod

vođstvom NATO-a. Rezolucijom 1325 SB UN prepoznaje se nesrazmerni uticaj koji rat i sukobi imaju na žene i decu i naglašava se činjenica da su žene tokom istorije bile izostavljanje iz mirovnih procesa i rada na stabilizaciji. Rezolucija poziva na puno i ravnopravno učešće žena na svim nivoima u pitanjima koja sežu od ranog sprečavanja sukoba do rekonstrukcije, mira i bezbednosti u periodu posle sukoba.

(03. novembar – 04. novembar 2011. godine)

NATO officials attend workshop on women, peace and security

“Our men and women deployed to operational theatres can do a good job only if they are properly trained,” said Ambassador Stephen Evans, Assistant Secretary General for NATO’s Operations Division, adding that gender perspective should become a routine aspect of all operational requirements in order to improve operational effectiveness and contribute successfully to sustainable and lasting peace. These were the opening remarks of a two day workshop at the NATO Defense College (NDC) in Rome on UN Resolution 1325 on Women, Peace and Security.

More than 100 participants including trainers, decision-makers, commanders and field experts from more than 30 ISAF- and KFOR-contributing nations gathered with NATO officials on 3 and 4 November to look at the training and education aspects of gender perspective.

Enhancing 1325 in NATO operations

The two-day workshop looked at current practices in training at national and international levels within NATO and in other international organisations such as the EU and the OSCE; getting feedback from field experts and commanders; and identifying successes and best practices to provide recommendations to further enhance the provisions of UNSCR 1325 training for NATO-led operations and missions.

One of the challenges identified by participants is that training for the implementation of the provisions related to UNSCR 1325 needs further improvement. Although a number of countries have been organising training courses on gender issues for a few years already, taking into account gender issues in operations and missions has not yet become routine. More systematic, institutionalised training is needed to change the mindset of those involved in operations and missions throughout the chain of command in NATO and in the nations. As Brig. Gen. Patrick Desjardins, Chief of the Academic Division at the NDC said, “*We should never underestimate the capacity to resist change*”.

Participants felt that this workshop provided an excellent forum to look at more opportunities to fill the current gap between what exists and what is needed. One suggestion that could help advance implementation of the UNSCR 1325 would be to involve more men in gender issues. Nations should be looking at including more training opportunities for senior male officers to make the most of the gender dimension when conducting operations.

Building on UNSCR 1325 recommendations

The discussions from the workshop will result in a set of recommendations for further improvement of the training aspects of UNSCR 1325 that will be shared with NATO Allies and ISAF and KFOR contributing countries for their consideration.

At the November 2010 Summit in Lisbon, NATO Allies, together with countries who contribute to operations in Afghanistan and Kosovo endorsed an action plan to mainstream the United Nations Security Council Resolution (UNSCR) 1325 and related resolutions in the planning and conduct of NATO-led operations and missions. UNSCR 1325 recognises

the disproportionate impact that war and conflicts have on women and children, and highlights the fact that women have been historically left out of peace processes and stabilization efforts. It calls for full and equal participation of women at all levels in issues ranging from early conflict prevention to post-conflict reconstruction, peace and security.

NATO potpisao ugovor za poboljšanje raketne odbrane

NATO-ova Agencija za upravljanje Sistemom komandovanja vazduhoplovnim snagama i kontrole vazdušnog prostora, u ime Kancelarije programa NATO-a za aktivnu višeslojnu odbranu od balističkih projektila na terenu (ALTBMD PO) i u koordinaciji sa NATO-ovom Agencijom za C3, potpisala je danas ugovor sa ThalesRaytheonSystems (TRS) za sprovođenje zahteva operatera u okviru NATO-ovih Prelaznih kapaciteta odbrane od balističkih projektila na terenu.

Ovim ugovorom poboljšaće se operativni hardver i softver privremenih odnosno prelaznih kapaciteta i postići standardi koji se sada sprovode u najnovijoj konfiguraciji Sistema komandovanja vazduhoplovnim snagama i kontrole vazdušnog prostora NATO-a.

Inženjeri iz TRS radiće na podršci programa ALTBMD kako bi se razvili poboljšani i osavremenjeni prelazni kapacitet koji će poslužiti operativnim potrebama NATO-a tokom sledećih nekoliko godina i koji takođe može činiti osnovu za prelazni kapacitet teritorijalne odbrane od balističkih projektila.

Rezultati rada sprovešće se u okviru NATO-ove mreže komande i kontrole tokom sledećih šest meseci, kako bi se proširili kapaciteti komandanta NATO-a za misije odbrane od balističkih projektila.

„Potpisivanje ovog ugovora predstavlja još jedan dodatni korak u okviru napora da se komandantu NATO-a obezbedi nova i izuzetno važna mogućnost suprotstavljanja sve većem širenju balističkih projektila koji mogu da nose oružja masovnog uništenja“, kako su rekli gospodin Bernar Garo, direktor programa Sistema komandovanja vazduhoplovnim snagama i kontrole vazdušnog prostora (ACCS) i general-major u penziji Alesandro Pera, menadžer programa ALTBMD. „U saradnji sa našim partnerima iz privrede i našim domaćim partnerima nastavićemo da održavamo brzi tempo sprovođenja programa“.

Tokom ove godine tim inženjera iz TRS iz kompanija širom Evrope i SAD oformili su jezgro tehničkog tima koji je počeo rad na tome da se definišu sledeći koraci Programa ALTBMD – Inicijalni operativni kapacitet za odbranu od balističkih projektila na terenu (TBMD).

(04. novembar 2011. godine)

NATO contracts missile defence upgrades

The NATO Air Command and Control System Management Agency on behalf of the NATO Active Layered Theatre Ballistic Missile Defence Programme Office (ALTBMD PO) and in coordination with the NATO C3 Agency, signed today a contract with ThalesRaytheonSystems (TRS) to implement operator identified requirements in NATO's Interim Theatre Ballistic Missile Defence Capability.

The contract will upgrade the operational hardware and software of the interim capability to the standards being implemented in the latest configuration of NATO's Air Command and Control System (ACCS).

Industry engineers from TRS will work in support of the ALTBMD programme to deliver an upgraded interim capability that will serve NATO's operational needs for the next several years and can also form the basis of an interim territorial ballistic missile defence capability.

The results of the work will be implemented in the NATO command and control network within the next six months to broaden the capabilities of the NATO Commander to perform ballistic missile defence missions.

"The signature of this contract represent another incremental step in the effort to provide the NATO Commander with a new, critical capability against the growing proliferation of ballistic missiles capable of delivering weapons of mass destruction," said Mr Bernard Garot ACCS Programme Director and MG (ret) Alessandro Pera, ALTBMD Programme Manager. *"In cooperation with our industry and national partners we continue to keep a rapid pace of programme implementation."*

Earlier this year Team TRS engineers from companies across Europe and US formed a core technical team that started work to define the next steps of the ALTBMD Programme - the TBMD Initial Operational Capability.

Generalni sekretar NATO-a posetio Vašington

Generalni sekretar NATO-a Anders Fogh Rasmussen posetio je Vašington 7. novembra i sastao se sa predsednikom Barakom Obamom, državnom sekretarkom Hilari Klinton, ministrom odbrane Leonom Panetom, savetnikom za nacionalnu bezbednost Tomom Donilonom i članovima Senata radi preispitivanja operacija pod vođstvom NATO-a i priprema za samit u Čikagu koji će se održati maja meseca sledeće godine.

Saglasili su se da je operacija za Libiju bila veliki uspeh. Generalni sekretar je rekao: „Evropske zemlje i Kanada predvodili su udarne operacije. SAD su obezbedile jedinstvena i najvažnija sredstva. Partneri iz arapskog sveta i šire pridružili su nam se od samog početka. A komandna struktura NATO-a sve je to spojila u jedan uspešan tim“.

Gospodin Rasmussen takođe je posebnu pažnju posvetio napretku u Avganistanu, što će biti jedna od važnih tačaka na dnevnom redu samita. „Prelazak na vođstvo Avganistanaca u pitanjima bezbednosti odvija se kako treba“, rekao je Generalni sekretar. „Na predstojećem samitu u Čikagu odlučićemo kako ćemo davati podršku Avganistanu tokom ovog perioda tranzicije i posle njega“.

Generalni sekretar rekao je da će samit u Čikagu biti ključni samit u ključnom trenutku. „Moramo da obezbedimo da NATO bude sposoban i spreman da se suoči sa bezbednosnim izazovima u budućnosti dok se borimo sa sadašnjim ekonomskim izazovima. Nijedna zemlja ne može to sama da izvede. Ili ćemo svi više saradivati, ili ćemo manje biti u mogućnosti da se branimo“. Put napred, kako je rekao, vodi u pravcu Pametne odbrane – pametnijeg načina za trošenje oskudnih resursa fokusiranjem na multinacionalne pristupe.

(07. novembar 2011. godine)

NATO Secretary General visits Washington

The NATO Secretary General Anders Fogh Rasmussen visited Washington on 7 November to meet President Barack Obama, Secretary of State Hillary Clinton, Secretary of Defense Leon Panetta, National Security Advisor Tom Donilon and members of the Senate to review NATO-led operations and prepare for the Chicago summit next May.

They agreed that the Libya operation was a great success. The Secretary General said, "European nations and Canada led the strike operations. The US provided unique and critical assets. Partners from the Arab world and beyond joined us from the start. And NATO's command structure merged all this into one successful team."

Mr Rasmussen also highlighted progress in Afghanistan, which will be a major point on the summit agenda. "Transition to Afghan security lead is on track," the Secretary General said. "At our upcoming summit in Chicago we will decide how to support Afghanistan throughout transition and beyond."

The Secretary General said Chicago will be a crucial summit at a crucial time. "We have to ensure NATO is fit to face future security challenges while we deal with current economic challenges. No nation can do it alone. Either we all cooperate more or we'll be able to defend less." The way ahead, he said, is Smart Defence - a smarter way to spend scarce resources by focusing on multinational approaches.

Nesmrtonosno oružje – najnovija tehnologija proizvoda na polju odbrane

NATO je bio sponzor manifestacije Severnoamerički prikaz tehnologije koja je u oktobru održana u Kanadi, u Otavi, i koja je do sada najveća održana izložba nesmrtonosnog oružja na svetu.

Sve veći broj komandanata na terenu traži da manje oružje ima i mogućnost nesmrtonosnog dejstva. Takvo oružje manje razara infrastrukturu, zgrade, okolinu, a naravno i manje ugrožava civilno stanovništvo, a takođe ukazuje i na dobre namere vojnika u njihovim kontaktima sa domaćim stanovništvom prilikom izvođenja operacija.

Gabor Iklodi, pomoćnik generalnog sekretara NATO-a za odeljenje za bezbednosne pretnje u nastajanju, objašnjava: „Razvijanje nesmrtonosnih kapaciteta jako je važan deo NATO-ovog odgovora, kako na različitim poprišтima u okviru sadašnjih i budućih operacija NATO-a, tako i za borbu NATO-a protiv terorizma. A upravo uz njihovu pomoć NATO može da postigne svoje ciljeve na način kojim se štede ljudski životi ali i imovina“.

Oružje koje čuva život

Dok proizvođači razvijaju nove tehnologije kako bi proizveli oružje koje ispunjava ove zahteve, neke kompanije već proizvode isključivo oružje koje nije smrtonosno, jer su se odlučile da daju preim秉stvo cilju očuvanja života.

Kevin Vilijems radi za jednu takvu kompaniju. „Mi mislimo da je veoma važno da možemo da stavimo na raspolaganje tehnologije kojima se sukob u opasnim situacijama razrešava bez nepotrebnog gubljenja života učesnika u takvom sukobu“, kaže on.

Kevin je uveren da postoji potreba za nesmrtonosnim oružjem u savremenim konfliktima. „Svaki put kad neko pogine stvara se mala spirala zla. Ovakva tehnologija omogućava da se takva spirala prekine“, objašnjava. „A što je još važnije, dobijate mogućnost da uhapsite ili zadržite pojedince koji bi mogli da imaju važne informacije za komandante o kretanju pobunjenika ili o planovima za budućnost. A ukoliko nekoga ubijete, takve informacije su izgubljene. Tako da ima nekoliko razloga zašto želimo da možemo da zaštitimo ljudski život, osim samo uz moralnih razloga“, kaže on.

I dalje snažno sredstvo za odvraćanje

Kompanije iz celog sveta učestvuju na NATD gde prikazuju proizvode iz domena odbrane od malokalibarskog oružja do vojne opreme i pirotehničkih sredstava. Jedan od izlagača predstavio je tzv. biber sprej pištolj, čije se dejstvo brzo može ublažiti primenom vode, dok drugi objašnjava prednosti automatske puške koja može da ispali 150 gumenih metaka („dijabola“) kalibra 6 mm u sekundi.

Kevin je došao na NATD da prikaže najnovije proizvode svoje kompanije namenjene samoodbrani, između ostalog i bežični projektil koji omogućava da se postigne efekat „tejzera“ (pištolja koji deluje elektroškom) sa udaljenosti.

Iako onesposobljava protivnika samo na tridesetak sekundi kada pogodi metu, a električni signal ima imobilišući efekat, Kevin nema iluzija o prirodi ovog njihovog proizvoda. Na kraju krajeva, ipak punjenje koje onesposobljava elektromišićni sistem čoveka a koje je namenjeno za ispaljivanje iz četrdesetomilimetarskog ručnog bacača male brzine zvuči zastrašujuće.

„I nadamo se da izgleda zastrašujuće. Svakako da je tu i element odvraćanja kada se radi o ovako nečem. Ja lično ne bih voleo da me pogode. Nije ni projektovan da nude potpuno bez rizika. Pogodak boli, a i projektovan je tako da boli“, kaže Kevin.

Iako je predviđeno da fizičko onesposobljavanje nesmrtonosnog oružja bude samo privremeno, jasno da je su izloženi proizvodi i dalje opasno oružje koje može da igra važnu ulogu u sukobima ili drugim situacijama visokog rizika.

(07. novembar 2011. godine)

Non-lethal weapons – the latest technology in defence products

The NATO-sponsored 2011 North American Technology Demonstration (NATD) held in October in Ottawa, Canada saw the largest-ever demonstration of non-lethal weapons in the world.

A growing number of commanders in the field are requesting smaller-scale weaponry to include non-lethal capabilities. These weapons are less damaging to infrastructure, buildings, surroundings and, of course, civilians. They are also an indication of good will on the part of soldiers as they interact with locals when carrying out operations.

Gábor Iklódy, NATO Assistant Secretary General for NATO's Emerging Security Challenges Division explains, ‘Developing non-lethal capabilities is a very important part of NATO’s response, both in different battlefields as part of NATO’s ongoing and future operations and also NATO’s counter-terrorism efforts. And through which NATO can actually achieve its objectives in a way that spares human life and property too.’

Weapons that preserve life

As manufacturers develop new technologies to produce weapons which meet these demands some companies already produce only non-lethal weapons, preferring to focus on the goal of preserving lives.

Kevin Williams works for one such company: “*We feel it is very important to be able to provide technologies that resolve conflict in dangerous situations without ending unnecessarily the lives of the interactors of that conflict.,*” he says.

Kevin is convinced of the need for non-lethal weapons in modern conflicts. “*You create a nasty little spiral everytime a death occurs. Technology like this allows you to break that spiral,*” he explains. “*More importantly, it gives you the opportunity to be able to arrest or to*

detain individuals that might have important information for commanders on movement of insurgents or future plans. And if you kill somebody that information is lost. So there are several reasons for wanting to be able to protect human life, beyond just the moral reason,” he says.

Still a dangerous deterrent

Companies from across the world participate in the NATD, showcasing defence products from small arms to military equipment and pyrotechnics. One exhibitor demonstrates a pepper-spray gun whose effects can be quickly reversed by simply applying water, while another explains the benefits of an automatic machine gun that can fire 150 rounds of 6mm plastic pellets per second.

Kevin is at the NATD to showcase his company’s latest self-defence products, including a wireless projectile designed to deliver the taser effect from a distance.

Although it only incapacitates for about thirty seconds when it attaches to someone and an electrical signal creates an immobilizing effect, Kevin has no illusions about the nature of his product. After all, a human electromuscular incapacitation round that is designed to be fired from a low speed 40mm grenade launcher sounds terrifying.

“Hopefully it does look terrifying. There’s certainly a measure of deterrence for a tool like this. I certainly wouldn’t want to get hit by it. It is not designed to be risk free. It is going to hurt and it is designed to do that,” Kevin says.

While the physical incapacitation of non-lethal weaponry is intended to be only temporary, it is clear these products on show are still dangerous arms that can play an important role in conflict or other high-risk situations.

Severnoatlantski savet posetio Gruziju i sastao se sa gruzijskim premijerom

Severnoatlantski savet posetio je glavni grad Gruzije, Tbilisi, 9. novembra 2011. kako bi uradili procenu partnerstva NATO-Gruzija i utvrdili prioritete za dalji rad. Tokom posete Severnoatlantski savet sastao se sa gruzijskim premijerom Nikom Gilaurijem i drugim članovima vlade tokom sastanka Komisije NATO-Gruzija (NGC).

Komisija NATO-Gruzija osnovana je prilikom poslednje posete Saveta NATO-a Tbilisiju pre tri godine. Na samitu u Bukureštu 2008. godine zemlje saveznice saglasile su se da će Gruzija postati članica NATO-a.

„Ta odluka naše Alijanse ostaje nepokolebljiva“, rekao je Generalni sekretar NATO-a Anders Fog Rasmussen. „Od samita u Bukureštu Gruzija se znatno približila NATO-u. Ali ima još toga da se uradi, i to na određenom broju polja. Nastavak reforme biće i ulaznica Gruzije za članstvo u NATO-u. A NATO je tu da pomogne.“

Ambasadori NATO-a naglasili su važnost održavanja postignutog zamaha kada se radi o izbornim reformama i očuvanju demokratskih principa radi obezbeđivanja slobodnih, pravičnih i obuhvatnih izbora i podstakli Gruziju da nastavi da jača vladavinu prava.

„Gruzija je mnogo napredovala unapređujući slobodu izražavanja i privredni rast, borbu protiv korupcije i nastojeći da vojska ima odgovarajuću brojnost i strukturu“, rekao je Generalni sekretar NATO-a Anders Fog Rasmussen. „Vaši napori zaista su impresivni. Gruzija se nalazi na pravom putu. A daleko ste odmakli njime“.

Zemlje saveznice u NATO-u takođe su se zahvalile Gruziji na stalnom i stabilnom doprinosu operacijama NATO-a i na njenoj ulozi kao zemlji koja daje drugi po veličinu doprinos ISAF-u od država koje nisu članice NATO-a.

Tokom posete će se Severnoatlantski savet sastati i sa političkim liderima Gruzije, članovima parlamenta i pripadnicima organizacija civilnog društva. Savet će se u četvrtak 11. novembra sastati sa predsednikom Mihailom Sakašvilijem u lučkom gradu Batumiju.

(09. novembar – 11. novembar 2011. godine)

North Atlantic Council travels to Georgia and meets with Georgian Prime Minister

The North Atlantic Council travelled to the Georgian capital Tbilisi on 9 November 2011 in order to assess the NATO-Georgia partnership and to identify priorities for further work. During the visit, the North Atlantic Council met with Georgian Prime Minister Nika Gilauri and other members of his cabinet for a session of the NATO-Georgia Commission (NGC).

The NATO-Georgia commission was inaugurated when the NATO Council last visited Tbilisi three years ago. At the Bucharest summit in 2008, Allies agreed that Georgia will become a member of NATO.

"That decision by our Alliance remains firm," said the NATO Secretary General Anders Fogh Rasmussen. "Since our Bucharest summit, Georgia has come a lot closer to NATO. But there is still work to be done, in a number of areas. Further reform will be Georgia's ticket to membership. And NATO is here to help."

NATO ambassadors stressed the importance of maintaining the momentum in electoral reform and upholding democratic principles to ensure free, fair and inclusive elections and encouraged Georgia to continue to strengthen the rule of law.

"Georgia has come a long way by promoting freedom of expression and economic growth, fighting corruption, and ensuring that the military is properly sized and structured", NATO Secretary General Anders Fogh Rasmussen said. *"Your efforts have been impressive. Georgia is on the right track. And you have come a long way."*

NATO Allies also thanked Georgia for the continued steadfast contribution to NATO operations and for its role as the second-largest non-NATO contributor to ISAF.

During the visit, the North Atlantic Council will also meet with Georgia's political leaders, parliamentarians and civil society members. On Thursday, 11 November, the NAC will meet with President Mikheil Saakashvili in the port city of Batumi.

Treća dimenzija NATO-a

Turska se već decenijama nalazi u samom jezgru naučnog programa NATO-a. Osamdesetih godina prošlog veka Turska, Grka i Portugal bile su korisnice programa NATO-a za istraživanje i razvoj pod imenom „Nauka za stabilnost“ koji je podržavao određene istraživačke i razvojne programe i omogućavao sticanje dodatne savremene naučne opreme, što je vodilo poboljšanju i osavremenjivanju naučne infrastrukture.

Program Nauka za stabilnost je u Turskoj bio od suštinske važnosti za razvoj aktivnosti istraživanja i razvoja koje se odnose na Crno more. Ovaj program dao je inicijativu za crnomorski regionalni projekat (kojim su bile obuhvaćene i Rusija, Ukrajina, Bugarska

i Rumunija) a finansijski je doprineo i osavremenjivanju naučne opreme na turskom okeanografskom plovilu, Bilimu, koje je i danas u upotrebi.

Istraživački centar u Marmari turskog Saveta za naučna i tehnološka istraživanja imao je takođe velike koristi od programa Nauka za mir (SfP) preko podrške NATO-a istraživanju i razvoju na poljima kao što su prerada hrane, mikroelektronika i novi materijali.

Uspej Programa Nauka za stabilnost proširen je na zemlje partnere NATO-a početkom devedesetih godina prošlog veka, kada je postao poznat pod naivom program Nauka za mir. Zahvaljujući svojim iskustvima, Turska je postala ključni partner u mnogim regionalnim projektima na Balkanu, u centralnoj Aziji i na Kavkazu.

Osim toga, a kao odgovor NATO-a na razorni zemljotres 1999. godine, posebna sredstva opredeljena su za istraživanja vezana za zemljotrese, sa namerom da se pomogne Turskoj oko ovog pitanja. Četiri velika projekta proizašla su odatle: monitoring, istraživanje Mramornog mora, japanske sonde za Mramorno more i kartografske vežbe.

To nije sve, jer od 1957. godine program NATO-a za naučnike podržava izgradnju kapaciteta kroz sponzorstvo pojedinačnih naučnika. Tokom godina dvadesetak turskih naučnika dobili su podršku od NATO-a.

(14. novembar 2011. godine)

NATO's third dimension

Turkey has been at the heart of NATO's science programme for decades. In the 80's, Turkey, Greece and Portugal benefited from a NATO Research and Development programme called 'Science for Stability' that supported specific research and development projects and allowed to acquire additional modern scientific equipment, leading to an upgrade of scientific infrastructure.

In Turkey the Science for Stability Programme was instrumental in developing R&D activities related to the Black Sea. Science for Stability was the initiator of the Black Sea regional project (involving also Russia, Ukraine, Bulgaria and Romania) and financially contributed to the upgrade of the scientific equipment aboard the Turkish oceanographic vessel - the Bilim - which is still operational today..

Also, the Tübitak Marmara Research Centre largely benefited from the SfP programme with NATO support for R&D in fields such as food processing, microelectronics and new materials.

The success of the Science of Stability programme was extended to partner countries in the early '90s and became known as the Science for Peace programme. Thanks to its experience, Turkey became a key partner in many of the regional projects led in the Balkans, Central Asia and the Caucasus.

In parallel, as a NATO response to the devastating earthquake in 1999, a special budget was allocated to earthquake-related research aiding Turkey with this issue. Four major projects emanated from this: monitoring, the Marmara Sea research, Japanese probes for the Marmara Sea and mapping exercises.

Additionally, as of 1957 the NATO fellowship programme supported capacity-building through the sponsorship of individual scientists. Over time, a score of Turkish scientists have been supported by NATO.

Finska unapređuje program dogodilišnje saradnje sa NC3A

Viši finski zvaničnici posetili su 15. novembra NATO-ovu Agenciju C3 kako bi razmotrili detalje višegodišnjeg programa rada na saradnji oko napredne tehnologije

Sporazum je potpisana 12. oktobra, i predstavlja prvi višegodišnji program rada koji je potpisana između jedne zemlje, bilo da je u pitanju članica NATO-a ili partnerska zemlja, i ove Agencije. Agencija za konsultacije, komandovanje i kontrolu ima oko 150 bilateralnih projekata sa različitim zemljama, ali cilj je da se ti projekti prevedu u višegodišnje programe rada.

„Strategija Agencije je da se pređe sa godišnjih na višegodišnje programe rada, pošto će to olakšati planiranje resursa i obezbediti rezultate koji će zadovoljavati države sa kojima saradujemo“, rekao je Žorž Dolander, generalni direktor NC3A. „Dugoročnija opredeljenost olakšava planiranje resursa i objekata, tako da možemo da brže izađemo u susret sve većem broju zahteva raznih država koji se odnose na bilateralnu i multinacionalnu saradnju, što je u skladu sa politikom pametne odbrane Generalnog sekretara.“

Petogodišnji program rada baviće se pitanjima iz domena C4ISR (komanda, kontrola, komunikacije, kompjuteri, obaveštajni rad, osmatranje i izviđanje) kao što su: podrška trupama, pozornost na poprištu sukoba, primena snaga, logistika, komandovanje i kontrola, mrežno-centrično ratovanje i zaštita.

„Saradnja sa NC3A važna je za Finsku na mnogo načina“, rekao je brigadni general Hari Ohra-aho, pomoćnik načelnika generalštaha finskih odbrambenih snaga za konsultacije, komandu, kontrolu i komunikacije (ACOS C4 FDF). „Ovaj višegodišnji program pomaže finskim odbrambenim snagama da izrade ekonomična rešenja za budućnost. Interoperabilnost će se postići na koherentniji način i uz manje resursa kada budemo mogli da pristupimo tom pitanju na sistematičan način. Saradnja sa specijalistima iz NC3A pomaže nam da bolje razumemo multinacionalni pristup i standarde u razvoju naših sistema C4 (komanda, kontrola, komunikacije i kompjuteri). Našoj vojsci predstavlja veliko zadovoljstvo što je nša zemlja prva potpisala višegodišnji program rada sa Agencijom.“

Trend rasta

Nekoliko drugih zemalja izrazilo je interesovanje za uspostavljanje višegodišnjih programa rada, uključujući tu i partnerske zemlje iz Istanbulske inicijative saradnje kao što je Katar. Na čelu saradnje sa državama nalazi se Direkcija za sponzore i klijente – države članice i druge države.

„Libijska kampanja pokazala je da postoji potreba da se NATO i partnerske države pridruže „jedinstvenoj“ mreži misije koja sprovodi operacije, a to je jedino moguće uz dokazanu interoperabilnost koja je postinuta saradnjom na razvoju kapaciteta“, kaže dr Velizar Šalamanov, direktor ovog organizacionog dela NCA3. „Mi imamo zaista izuzetnu lepezu proizvoda: gotove i spremne za primenu kapacitete NATO-a koji se mogu dati partnerskim zemljama, kao i napredne laboratorije za testiranje interoperabilnosti. Sve to će biti još očiglednije u sledećem izdanju Kataloga proizvoda i stručnih znanja naše Agencije“.

Posetu su predvodili finski ambasador u Holandiji, njegova ekselencija Klaus Korhonen, vojni predstavnik Finske u NATO-u general-major Perti Salminen i brigadni general Hari Ohra-aho iz odeljenja za C4 generalštaha finske vojske.

(15. novembar 2011. godine)

Finland takes forward multi-year cooperation programme with NC3A

On 15 November, senior Finnish officials visited the NATO C3 Agency to discuss the details of a multi-year programme of work for cooperation on advanced technology.

The agreement was signed on 12 October. This is the first multi-year programme of work signed between a country, be it NATO or Partner, and the Agency. The Agency runs about 150 bilateral projects with Nations each year, but the aim is to translate these into multi-year programmes of work.

“The Agency’s strategy is to move from annual to multi-year programmes of work, as this will facilitate resource planning and ensure that we deliver to Nations’ satisfaction,” said Georges D’hollander, NC3A General Manager. “Longer-term commitments facilitate resource and facility planning, so that we are able to respond rapidly to increasing demand from Nations for bilateral and multinational cooperation, in line with the Secretary General’s smart defence policy.”

The five-year programme of work will address C4ISR domains such as: force support, battlespace awareness, force application, logistics, command and control, net-centric warfare and protection.

“Cooperation with NC3A is important to Finland in many ways,” said Brigadier General Harri Ohra-aho, Assistant Chief of Staff Consultation, Command, Control, Communication Finnish Defence Forces (ACOS C4 FDF). “The multi-year programme helps the Finnish Defence Forces to make cost-effective solutions for the future. Interoperability will be achieved with more coherent manner and with fewer resources when we are able to approach it in a systematic way. Working together with NC3A specialists helps us better to understand multinational approach and standards in the development of our C4 systems. The FDF is very pleased to be the first country to sign multi-year programme of work with the Agency.”

Growing trend

Several other Nations have expressed interest in establishing multi-years programmes of work, including Istanbul Cooperation partners, such as Qatar. The Cooperation with Nations is led by the Directorate Sponsor Account NATO and Nations.

“The Libya campaign has demonstrated the need for NATO and its Partners to join ‘one’ mission network for operations and it is only possible with proven interoperability achieved through cooperative capability development,” said Dr. Velizar Shalamanov, Director of the Account. “We have a very robust range of products: off-the-shelf NATO capabilities that can be passed on to Partners, and advanced laboratories to test interoperability. This will be even more visible in the new edition of the Agency’s Catalogue of Products and Expertise.”

The visit was led by the Finnish Ambassador to The Netherlands, His Excellency Klaus Korhonen; Finland’s Military Representative to NATO, Major General Pertti Salminen; and Brigadier General Harri Ohra-aho, ACOS C4 Division (J6).

(15 Nov. 2011)

Otvorena vrata za buduću saradnju NATO-a i Japana

Mičito Curuoka uveren je da je negovanje odnosa i razumevanja između Alijanse i njegove domovine, Japana, od ogromne važnosti. Kao viši istraživač na japanskom Nacionalnom institutu za odbrambene studije u Tokiju bio je deo grupe kolega pripadnika akademske zajednice i naučnika koji su nedavno proveli nekoliko dana

u sedištu NATO-a razmatrajući teme sa zvaničnicima Alijanse koje su se kretale od pobiljšanog partnerstva pa do raketne odbrane.

„Ima mnogo prostora za dalju saradnju između Japana i NATO-a“, kaže on. „Međutim, mi smo još uvek u početnoj fazi i ono što prvo moramo da učinimo jeste da bolje razumemo šta rade oni drugi rade na poljima koji su od zajedničkog interesa“.

Pomoć za bezbednost Avganistana

Kako je japansko društvo počelo da više prihvata davanje podrške neborbenim mirovnim misijama, Japan zajedno sa članicama Alijanse radi na obezbeđivanju mira u nekim od najeksplozivnijih područja na svetu. Osim što su dali pomoć Avganistanu u vrednosti od više od tri milijarde dolara, tu su i njihovi stručnjaci koji su stavili na raspolaganje iskustvo bez premca koje imaju u radu u teškim područjima, i oni su dragoceni partneri u tom regionu. Oko 120 razvojnih eksperata angažuje se u Avganistanu na godišnjem nivou i oni rade na čitavom nizu projekata, uključujući tu i obnovu u provinciji Bamijan i izgradnju puteva i infrastrukture u Kabulu, Džalalabadu i Mazar-e-Šarifu.

„Javnost u Japanu ne vidi Avganistan kao neki posebni bezbednosni problem. Međutim, barem vlada i eksperti razumeju da pomaganje da se izgradi stabilan Avganistan jeste strateški interes Japana, i upravo zato Japan podržava ono što NATO ovde radi i sarađuje gde god je to moguće“, nastavio je Curuoka.

Međutim, javno mnenje u Japanu, suočeno sa prirodnim katastrofama i finansijskim problemima, možda ne bi bilo blagonaklono kada se radi o daljem međunarodnom angažmanu, smatra Taku Išikava, vanredni profesor na Odeljenju za međunarodne odnose Nacionalne akademije za odbranu.

S druge strane, Išikava se slaže da bi značajnija saradnja ojačala političku ulogu Japana. *„Da bi se uhvatio u koštač sa netradicionalnim pretnjama u nastajanju Japanu sve više treba šira saradnja. Dakle, skoro da sama struktura stvari nalaže da Japan nastavi sa sopstvenom verzijom »selektivnog angažovanja« a sa ciljem da umanji mogućnost da ga Sjedinjene Države napuste i da stvori ono što se naziva »kumulativnim« efektima odvraćanja“, rekao je on.*

„Trebalo bi da Japan, a to će verovatno i učiniti, pokuša da poveća svoju vidljivost kao bezbednosne odbrambene sile koja se angažuje u međunarodnim naporima saradnje, iako njegovo učešće u tom smislu ne može biti ni toliko često ni u tako velikom obimu, već ograničeno samo na operacije koje ne podrazumevaju borbe“, dodao je Išikava.

Posle Avganistana

Finansijska ograničenja i uspostavljanje odnosa posle Avganistana predstavljaju izazove za buduće odnose između NATO-a i Japana, objašnjava Curuoka. *„Ne može se poreći da je razvoj odnosa između NATO-a i Japana u velikoj meri bio diktiran saradnjom u Avganistanu,“ objašnjava on. „Glavni interes NATO-a tokom poslednjih nekoliko godina bio je obezbediti doprinos za ISAF u smislu vojnih trupa. Sada, kada NATO razmatra period posle 2014. godine, vreme je da se razmišlja o partnerstvu koje nije isključivo zasnovano na operativnoj saradnji. Ono što NATO naziva Pametnom odbranom nudi mnoge zanimljive mogućnosti u smislu interakcije između Japana i NATO-a i buduće saradnje.“*

Japanu rad uz Alijansu i njene partnere nudi način da poveća interoperabilnost, iskustvo i obučenost. U svetu gde su prisutni globalni izazovi, kao što su terorizam, to postaje sve važnije, kako kaže Curuoka. Obe strane u ovom odnosu mogu mnogo da dobiju.

„Smatram da su vrata prilično otvorena za saradnju između NATO-a i Japana na raznim poljima“, dodaje Isikava dok govori o tome šta je naučio iz posete sedištu NATO-a. „Iako ja lično imam veoma malo uticaja na politiku rada, pokušaću da predložim mogućnost saradnje sa NATO-om u svakoj odgovarajućoj prilici.“.

(15. novembar 2011. godine)

Opening the doors for future NATO-Japan cooperation

Michito Tsuruoka believes that fostering relations and understanding between the Alliance and his home country of Japan is vital. A Senior Research Fellow at Japan's National Institute for Defence Studies in Tokyo, he was part of a group of fellow Japanese academics and think-takers who recently spent a couple of days at NATO Headquarters discussing issues ranging from increasing partnerships to missile defence with Alliance officials.

“There is much more room for further cooperation between Japan and NATO,” he says. “But we are still at an initial phase and what we have to do first is to understand better what we are doing respectively in areas of mutual concern.”

Helping secure Afghanistan

As Japanese society has become more accepting of supporting non-combat peacekeeping missions, the country has been working with Allies to secure peace in some of the world's most volatile regions. Along with contributing more than \$3 billion in aid to Afghanistan, Japanese experts bring unparalleled experience of working in difficult areas and are valuable partners in the region. Around 120 development experts are deployed annually in Afghanistan, working on a range of projects including restoration in Bamiyan province and construction of roads and infrastructure in Kabul, Jalalabad and Mazar-e-Sharif.

“Afghanistan is not particularly seen as a security problem in Japan among the public. However, at least the government and experts understand that helping to build a stable Afghanistan is in Japan's strategic interest and this is why Japan supports what NATO is doing there and cooperates where possible,” continues Tsuruoka.

Faced with its own natural disasters and financial problems however, Japanese public opinion might not welcome further international engagement says Taku Ishikawa, Associate Professor in the National Defense Academy's Department of International Relations.

However, Ishikawa agrees that greater cooperation would strengthen Japan's political role. *“In order to deal with emerging non-traditional threats, Japan increasingly needs wider cooperation. Thus, it is almost structurally ordained that Japan continues its own version of ‘selective engagement’, with a view to lessening the possibility of being abandoned by the United States and generating what is called ‘cumulative deterrence’ effects,” he says.*

“Japan should, and probably it will, try to increase the visibility of the Security Defence Force engaging in international cooperation efforts, although dispatches of SDF cannot be so frequent and large in scale due to severe financial constraints and will be limited to non-combat operations only,” Ishikawa adds.

Beyond Afghanistan

Financial limitations and establishing a post-Afghanistan relationship are the challenges for future NATO-Japan relations, explains Tsuruoka. *“It is undeniable that the development of NATO-Japan relations has been very much driven by cooperation in Afghanistan,” he explains. “NATO's main interest over the past several years has been to get troop contributions to ISAF. Now, as NATO looks beyond 2014, it is time to think about*

partnerships not exclusively based on operational cooperation. What NATO calls Smart Defence offers many interesting possibilities in terms of Japan-NATO interaction and future cooperation.”

Working alongside the Alliance and its partners offers Japan a way to increase interoperability, experience and training. In a world where there are global challenges, such as terrorism, this is increasingly important says Tsuruoka. There is a lot to gain for both sides in the relationship.

“I’ve found that the door is fairly open for NATO-Japan cooperation in various areas,” adds Ishikawa, when discussing what he learnt from the visit to NATO Headquarters. “Although I personally have little influence in policy, I will try to suggest the possibility of cooperation with NATO whenever I get a fit opportunity.”

Javni pravobranilac Australije posetio NATO

Tokom kratke posete sedištu NATO-a u Briselu u utorak 22. novembra državnog javnog pravobranioca Australije, Roberta Meklelanda dočekao je dobrodošlicom zamenik generalnog sekretara, Klaudio Bisonjero, koji mu je preneo zahvalnost Alijanse Australiji za dragoceno partnerstvo sa NATO-om.

„Partnerstvo između NATO-a i Australije nastavlja da se razvija na veoma pozitivan način“, rekao je zamenik generalnog sekretara. „Vaša zemlja daje izuzetno vredan doprinos Aliansi, a naročito našoj operaciji u Avganistanu, gde dajete najveće doprinos od svih zemalja koje nisu članice NATO-a.“

Australija je poslala više od 1.500 vojnika u međunarodne snage za bezbednosnu pomoć, koji su uglavnom stacionirani u južnoj provinciji Uruzgan.

„Australiji je veoma stalo da ima čvrst odnos sa NATO-om“, rekao je Robert Mekleland. „Imamo zajedničke bezbednosne pretnje, ne samo kada se radi o Avganistanu već i u vezi sa pitanjima poput visokotehnološkog kriminala.“

Zamenik generalnog sekretara objasnio je kako se NATO fokusira na ove novonastale pretnje u periodu koji prethodi samitu u Čikagu maja meseca 2012. godine, i pomenuo primer nove politike Alijanse za visokotehnološku odbranu, a te napore vezao je za Centar za izvrsnost u Talinu kojim upravlja vlada Estonije.

„Ove novonastale pretnje i izazovi znače da je saradnja, kakvu podrazumeva i partnerstvo Alijanse sa Australijom, najbolji način da nastavimo dalje“, dodao je zamenik generalnog sekretara.

(22. novembar 2011. godine)

Australia's Attorney General visits NATO

On Tuesday, 22 November, during a brief visit to NATO Headquarters in Brussels, the Attorney General of Australia, Robert McClelland, was welcomed by the Deputy Secretary General, Claudio Bisogniero, who passed on the Alliance’s gratitude for Australia’s valued partnership with NATO.

“The partnership between NATO and Australia continues to develop in a very positive way,” said the Deputy Secretary General. “Your country is making an extremely important contribution to the Alliance, especially to our operation in Afghanistan, where you are the largest non-NATO contributor.”

Australia is contributes more than 1,500 troops to the International Security Assistance Force, stationed predominately in the Southern Province of Uruzgan.

“Australia is very keen to have a solid relationship with NATO,” said Robert McClelland. “We have common security challenges, not just regarding Afghanistan but with issues such as cyber crime.”

The Deputy Secretary General explained how NATO was focused on these emerging threats in the run up to the May 2012 Summit in Chicago, citing the example of the Alliance’s new policy on cyber defence and linking the effort to the Centre of Excellence in Tallinn, run by the Estonian Government.

“These new emerging threats and challenges mean that cooperation, like the Alliance’s partnership with Australia is the best way to proceed,” added Deputy Secretary General.

Predsedavajući OEBS-a obratio se Severnoatlantskom savetu

Aktuelni predsedavajući OEBS-a, ministar spoljnih poslova Litvanije Audronijus Ažubalis, sastao se sa Severnoatlantskim savetom 23. novembra 2011. godine kako bi obavestio zemlje saveznice u NATO-u o predstojećem Ministarskom savetu OEBS-a koji će se održati 6. i 7. decembra u Vilnjusu.

Govorio je o pitanjima od interesa i za OEBS i za NATO, uključujući tu i podršku jačanju vladavine prava, poštovanju ljudskih prava i razvoju demokratskih institucija na Balkanu, u Istočnoj Evropi, u Centralnoj Aziji i u Avganistanu. Predsedavajući OEBS-a razmotrio je saveznicama u NATO-u prioritete litvanijskog predsedavanja OEBS-om i izglede za dalju saradnju između ove dve organizacije, uključujući tu i podršku mediteranskim zemljama.

„Pod predsedavanjem Litvanije OEBS-om bili smo svedoci proširenog dijaloga između NATO-a i OEBS-a“, rekao je zamenik generalnog sekretara NATO-a Claudio Bisognero. „Današnja razmena naglašava važnost uloge koji igra OEBS kao i to da je ova organizacija dragoceni partner za NATO.“

NATO i OEBS održavaju redovni dijalog u vezi sa regionalnom bezbednošću a rade i na pitanjima koje se kreću od kontrole naoružanja, neširenja malokalibarskog i lakog oružja, uništavanja alih muncije, pa do borbe protiv terorizma i visokoteknološke bezbednosti.

(23. novembar 2011. godine)

OSCE Chairman-in-Office addresses the North Atlantic Council

The OSCE Chairman-in-Office, Lithuanian Foreign Minister Audronius Ažubalis met with the North Atlantic Council on 23 November 2011 to brief NATO Allies on the forthcoming OSCE Ministerial Council on 6-7 December in Vilnius.

He addressed issues of interest both for the OSCE and NATO, including support for strengthening the rule of law, the respect for human rights and the development of democratic institutions in the Balkans, in Eastern Europe, in Central Asia and in Afghanistan. The OSCE Chairman-in-Office discussed with NATO Allies the priorities of the Lithuanian OSCE Chairmanship and prospects for further cooperation between the two organisations, including support for the Mediterranean countries.

“Under the Lithuanian OSCE Chairmanship we have witnessed an expanded dialogue between NATO and the OSCE”, NATO Deputy Secretary General Claudio Bisognero said.

“Today’s exchange underscores the importance of the role played by the OSCE and that the organisation is a valuable partner for NATO”.

NATO and the OSCE are keeping a regular dialogue on regional security and are also working on issues ranging from arms control, non-proliferation of small arms and light weapons, destruction of stocks of ammunition to counter-terrorism and cyber security.

Izjava Generalnog sekretara NATO-a o raketnoj odbrani

Primio sam na znanje izjavu predsednika Medvedeva o raketnoj odbrani. NATO-ov sistem raketne odbrane, oko čijeg razvoja su se usaglasili šefovi država i vlada zemalja članica NATO-a prošle godine na lisabonskom samitu, ima za cilj da omogući odbranu od pretnji izvan Evrope, a nije mu namera da menja ravnotežu odvraćanja.

Pozdravljam spremnost predsednika Medvedeva da ne zatvori vrata nastavku dijaloga sa NATO i SAD o raketnoj odbrani i da razmotri praktičnu saradnju na ovom polju. Prošle godine su šefovi država i vlada članica NATO-a odlučili da pozovu Rusiju na razgovor o mogućnostima saradnje sa nama i da se odnos NATO-Rusija razvije u strateško partnerstvo. Ta ponuda i dalje je na snazi.

Navod da angažovanje projektila u područjima koja se graniče sa Alijansom predstavlja adekvatan odgovor na sistem NATO-a izaziva veliko razočaranje. Takvo angažovanje podsetilo bi na prošlost i nije u skladu sa strateškim odnosima za koje su se NATO i Rusija saglasili da će pokušati da imaju, i nije u duhu dijaloga, uključujući tu i dijalog o pitanjima rakete odbrane, koji se danas vodi među njima.

Saradnja na raketnoj odbrani jasno bi pokazala da NATO i Rusija mogu zajedno da izgrade bezednost, a ne da rade jedni protiv drugih. To bi nam omogućilo da se istovremeno uhvatimo u koštač sa novim pretnjama i starim sumnjama. Pokazalo bi se da je saradnja, a ne konfrontacija, pravi put napred.

(23. novembar 2011. godine)

Statement by the NATO Secretary General on Missile Defence

I have taken note of President Medvedev's statement on missile defence. NATO's missile defence system, which NATO Heads of State and Government agreed to develop last year at the Lisbon Summit, is designed to defend against threats emanating from outside Europe and is not designed to alter the balance of deterrence.

I welcome President Medvedev's willingness not to close the door on continued dialogue with NATO and the U.S. on missile defence and to consider practical cooperation in this area. Last year, NATO Heads of State and Government decided to invite Russia to discuss the possibilities of cooperating with us and to develop the NATO-Russia relationship into a strategic partnership. That offer still stands.

The suggestion that deployment of missiles in the areas neighbouring the Alliance is an appropriate response to NATO's system is very disappointing. Such deployments would be reminiscent of the past and are inconsistent with the strategic relations NATO and Russia have agreed they seek and with the spirit of the dialogue, including on missile defence issues, that they are currently conducting.

Cooperation on missile defence would clearly show that NATO and Russia can build security together, not against each other. It would allow us to deal with new threats and old suspicions at the same time. It would show that cooperation, not confrontation, is the way ahead.

Tranzicija u Heratu

Zapadni grad Herat opisivali su kao Dubaji u Avganistanu. I njegovo istorijsko nasleđe, od drevne tvrđave do groba avganistske liderke Gorhašad, poznato je širom zemlje.

Jula meseca ove godine bezbednost ovog grada prešla je pod avganistansku kontrolu. Otada obični ljudi kažu da su zadovoljni bezbednošću u gradu i da imaju poverenja u svoje snage bezbednosti, iako vide da je potrebno da se dalje razvijaju.

„Manje je otmica, manje je tuča. Bilo je mnogo toga ranije u prošlosti u ovim delovima ali sada je to ređe. Od kada su strane snage napustile Herat bezbednost je postala bolja“, kaže jedan ulični prodavac.

Vozač koji redovno poslom prolazi kroz Herat kaže nam da je „bezbednosna situacija u provinciji Herat normalna i da ako imamo dobro liderstvo u vojsci, policiji i drugim snagama bezbednosti, imaćemo i kapacitete i zdrave snage“.

Borba sa izazovima

Međutim, izvan grada, u unutrašnjosti provincije, još uvek su prisutni bezbednosni izazovi, Petorica avganistanskih vojnika poginuli su prošlog meseca pošto je njihovo vozilo naišlo na improvizovanu eksplozivnu napravu, a tokom nekoliko prethodnih nedelja jedna logistička kompanija koja radi sa ISAF-om i avganistanskom policijom našla se na meti bombaša samoubica.

Šef policije u Heratu, general Sajed Aga Sakib rekao je da broj sprečenih napada značajno premašuje broj uspešnih.

„Pohapsili smo terorističke grupe unutar grada koje su planirale samoubilačke napade. Na primer, našli smo jedna kola sa tonama eksploziva, improvizovanih eksplozivnih naprava, samoubilačkim jaknama, sve to je pretilo lokalnom stanovništvu. Policija je sve to zaplenila. Drugi put smo našli i zaplenili puno samoubilačkih jakni, improvizovanih eksplozivnih naprava i oružja. Sve to pokazuje koliko vredno rade avganistske snage bezbednosti“, objašnjava on.

I guverner Herata, Daud Šah Saba, tvrdi da su upravo dodatna sredstva koja su dobili i od međunarodne zajednice i od avganistanskih vlasti pomogla snagama bezbednosti da se razviju i da preuzmu više odgovornosti.

„U ekonomskom smislu takođe su veliki dobici za Herat. Iz Italije nam je stigla pomoć vredna skoro 200 miliona dolara, is Sjedinjenih Država smo dobili milione dolara, a dobar deo i iz našeg razvojnog budžeta samo zbog tranzicije. A nadamo se da bi tranzicija mogla da se završi preobrađajem naše privrede i našeg društva“, rekao je guverner.

Posvećenost bezbednosti

Uprkos velikim investicijama u obučavanje avganistanskih snaga bezbednosti, u medijima su prisutne kritike koje se odnose na to da nemaju dovoljno opreme i da im nedostaje poleta. Iako se slaže da bi njegovi ljudi mogli imati koristi od bolje opreme, general Sakib odbacuje optužbe da policija Herata nije dovoljno motivisana.

„Nažalost, čujem da se priča da policija ili vojska nema borbenog duha. Ali šta je vaša definicija borbenog duha? Terorista nosi jaknu i samo što nije izvršio samoubilački napad a policija ga hapsi. Stanu ispred njega i uhapse ga. Znaju da će poginuti ali ipak kreću da ga hapse. Stvarno ne znam kako vi definišete borbeni duh.“.

Čak i uz sve te izazove, guverner Saba rešen je da očuva vođstvo Avganistanaca kada se radi o bezbednosti i da preuzme odgovornost za sve veći deo te provincije, kako se bude odvijao i napredovao proces prenošenja odgovornosti.

„Sada se pripreme odnose na 2014. godinu i do tada se nadamo da ćemo uspeti da povećamo broj policajaca do optimalnog nivoa kako bismo mogli da štitimo ceo okrug“, kaže guverner Saba. „Iznos novca koji će Herat dobiti u tu svrhu je oko 540 miliona dolara, što je ogromna svota.“

Proširenje odgovornost avganistanskih snaga

Odgovornost avganistanskih snaga za bezbednost je 27. novembra zvanično proširena i na ostali deo provincije Herat, osim za okruge Šindand, Obi i Čišt Šarif. Ova odluka deo je druge runde tranzicije, odnosno prenošenja odgovornosti za bezbednost pod vođstvo avganistanskih snaga, u okviru koje područja iz 18 provincija – više od polovine stanovništva – postepeno bivaju vraćena u okrilje avganistanskih nacionalnih snaga bezbednosti. Sprovođenje tranzicije u tim područjima počeće tokom sledećih dana, a ceo proces će trajati do 24 meseca.

(28. novembar 2011. godine)

Transition in Herat

The western city of Herat has been described as the Dubai of Afghanistan. Its historic heritage from the ancient citadel to the tomb of female Afghan leader Gorhashad is also famous all over the country.

In July this year, the security of the city was transferred over to Afghan control. Since then, people on the street say they are happy with security in the city and have faith in their security forces, although they see the need for them to develop.

“Kidnappings have decreased and fights have decreased. There were a lot in the past in the districts but now it has decreased. After the foreign forces left Herat the security became better,” says one street vendor.

A driver who passes through Herat on business regularly tell us, “the security condition in Herat province is normal and if we have a good leadership from the ANA, ANP and other security forces, we'll have the capability and have a healthy force”.

Beating the challenges

However, outside the city in the wider province there are still security challenges. Five Afghan soldiers died last month after their vehicle hit an IED and in the last weeks a logistics company working with ISAF and Afghan police were targeted by suicide bombers.

Herat's police chief General Sayed Agha Saqib says the number of attacks that are foiled vastly outnumber those that are successful.

“We've been arresting terrorists groups inside the city who had plans for suicide attacks. For example, we found one car that had tons of explosives, IEDs, suicide jackets and night papers, threatening local people. It was all confiscated by police. Another time, we found and confiscated a lot of suicide jackets, IEDs and weapons. So all this shows how hard Afghan security forces are working,” he explains.

And Herat's governor, Daud Shah Saba, claims that it's the extra funding from both the international community and the Afghan government that's helped security forces develop and take more responsibility.

"Economically as well the gains in Herat were tremendous. We got almost 200 million dollars worth of assistance from Italy; millions of dollars from the United States and a good amount from our development budget just because of transition. And we hope the transition could end up in a transformation of our economy and our society," the governor says.

Afghan commitment to security

Despite the large investment in training Afghan Security Forces, they've been criticised in the media for being under-equipped and for lacking morale. Although he agrees his men could benefit from better equipment, General Saqib rejects that Herat's police are under-motivated.

"Unfortunately we hear people saying the police or the ANA have no morale. But what's your definition for morale? A terrorist is wearing a jacket and about to make a suicide attack and the police arrest him. They put themselves in front of him and arrest him. They know that they will die but still they arrest him. So I don't know how you define morale?"

But even with these challenges, Governor Saba's resolve is to keep the lead Afghan when it comes to security and to take responsibility for more and more of their province as the transition process moves forward.

"Right now the preparation is for 2014 and by then we hope to increase the level or number of the police to the optimum level that could protect the districts," says Governor Saba. "The amount of money that will come to Herat for this purpose is around 540million dollars, which is a huge amount."

Expanding Afghan responsibility

On 27 November, Afghan security responsibility was officially extended to the rest of Herat province, with the exception of the Shindand, Obi and Chisht Sharif districts. This decision is part of the second round of transition to Afghan lead, through which areas from 18 provinces - more than half of the population - will be gradually handed back to the Afghan national security forces. Implementation of transition in those areas will start in the coming days and will take up to 24 months to be complete.

NATO pomaže Belorusiji i Ukrajini da se izbore sa rizicima od poplave

U slivu reke Pripet ili Pripjat na granici između Belorusije i Ukrajine često se dešavaju velike poplave, što ima velikog uticaja na lokalne zajednice i privredu. Sliv obuhvata i černobiljsku zonu isključenja, a jedna od pritoka služi za snabdevanje lokalne nuklearke vodom za hlađenje, tako da je delotvorno praćenje i nadzor od suštinske važnosti.

Ranije se praćenje situacije vršilo ručno, što je bilo presporo da bi moglo da se odgovarajuće upozorenje, a nije moglo ni da posluži za predviđanje poplava. Sada se to menja, zahvaljujući projektu koji sponzoriše NATO, a koji pomaže da se uspostavi automatski sistem za praćenje u realnom vremenu.

Početkom decembra Belorusija je otvorila svoju prvu automatsku hidrometeorološku stanicu za monitoring, koja je sponzorisana u okviru programa NATO-a Nauka za mir i bezbednost (SPS). Ukrajina je otvorila svoje prve dve automatske stanice početkom godine u Lucku

u Volinskoj oblasti i u selu Hreniki u oblasti Rivne, koje prikupljaju i šalju podatke svakih 15 minuta u Volinski hidrometeorološki centar.

,*Monitoring sistem u realnom vremenu omogućice da podaci budu dostupni svuda i skoro istovremeno, što znači mogućnost bolje pripreme za poplave i da se nađu načini da se ograniči šteta koju nanose*“, kaže Suzan Mihaelis, zadužena za energetsku bezbednost u NATO-ovom sektoru za novonastale izazove. „*Time se takođe elimiše mogućnost ljudske greške, jer se podaci beleže direktno i elektronski.*“

Poplave izazivaju ekonomski poteškoće

U dužini od više od 700 km, reka Pripet teče na istok kroz severozapad Ukrajine i kroz Belorusiju pre nego što ponovo uđe u Ukrajinu. Vodu prima iz velikog broja pritoka i konačno se uliva u Dnjepar, koji završava svoj tok u Crnom moru.

Svakog proleća, kada led i sneg počnu da se otapaju, poljoprivredni proizvođači i stanovništvo juga Belorusije i severozapada Ukrajine spremaju se za borbu sa poplavama. Iznenadne i obilne kiše često čine ovaj problem još gorim.

Marija Mosjuk, poljoprivredni proizvođač iz ukrajinskog sela Kopilija u blizini reke Stir, pritoke Pripeta, uvek čeka sa sejanjem krompira i šećerne repe do kraja aprila. Kada jetopljenje snega praćeno oblinim padavinama, zemljište bude pod vodom i po tri i više meseci, što veoma otežava život poljoprivrednicima kao što je Marija.

Ranjivost nuklearnih elektrana

Poplavna voda predstavlja naročiti problem jer teče kroz černobiljsku zonu isključenja, noseći sobom povećane nivoje radioaktivnog zagađenja. Dodatni izazov predstavlja to što reka Stir, istočna pritoka Pripeta, obezbeđuje nuklearnoj elektrani Rivne vodu za hlađenje koja se mora pratiti u smislu njenog kvaliteta i temperature.

,*Nuklearni akcident u Japanu podsetio nas je koliko je za nuklearne elektrane važno hlađenje*“, kaže Mihaelisova. S jedne strane, objašnjava ona, može da bude dovoljno vode za hlađenje. S druge strane, reka ne sme da preplavi elektranu. „*Ukoliko se zna da je vodostaj previsok, prenizak, ili da je voda pretopla, prave mere mogu se preuzeti na vreme*“, kaže ona.

Automatski podaci u realnom vremenu

Projektom je predviđeno da će biti instalirano ukupno sedam automatskih stanica koje će biti povezane u mrežu do kraja 2012. godine. NATO je obezbedio početni „kapital“ kako bi prve stanice mogle da se realizuju.

Tokom sledećih godina biće potrebno oko 70 takvih stanica kako bi moglo da se ustanovi da poplave prete i da se u ranoj fazi izdaju upozorenja. Stanice će slati informacije o vodostaju, padavinama, temperaturi vazduha i vode u hidrometeorološke centre u Lucku u Ukrajini i Brestu u Belorusiji, a informacije će istovremeno biti i javno objavljivanje preko interneta. Drugi merni instrumenti jednostavno se mogu dodati u budućnosti, na primer u svrhe monitoringa nuklearnih izotopa.

Ako vodostaj značajno poraste, mogu se odmah preuzeti mere predostrožnosti i unapred upozoriti ljudi koji žive u predelima kojima prete poplave. Kada su podaci stalno dostupno mnogo je lakše i otkriti trendove i doći do bolji predviđanja, a takođe i naći načina da se što je više moguće ublaže uticaji poplava. „*Možemo otkriti, na primer, da proširivanje nekih vlažnih područja kako bi ona mogla da apsorbuje više vode može smanjiti i opšti obim poplave i štetu koja nastaje*“, kaže Mihaelisova.

Saradnja je ključ

Monitoring za poplave u sluvu reke Pripyat utvrđen je kao prioritetno pitanje i za Ukrajinu i za Belorusiju istraživanjem iz 2006. godine u vezi sa ekološkim „crnim tačkama“ u istočnoj Evropi. Istraživanje je sprovedeno uz podršku NATO-a a u okviru Inicijative za ekološku bezbednost (ENVSEC).*

„Godine posle raspada Sovjetskog Saveza bile su teške za Ukrajinu“, kaže Mark Železnjak, zamenik direktora ukrajinskog Centra za ekološke i hidrološke projekte. Ukrajina se okrenula NATO-u i od njega zatražila podršku jer je hidrometeorološkim službama u toj zemlji nedostajala moderna oprema.

„Reke ne poznaju granice“, objašnjava Vladimir Kornejev. On je ko-direktor projekta u Centralnom istraživačkom institutu za kompleksnu primenu vodenih resursa u Minsku u Belorusiji. „Mi veoma dobro saradujemo na hidrološkim pitanjima sa ukrajinskim kolegama da bismo uspešno sproveli ovaj projekat.“

Tokom 2010. godine pedeset preseka urađeno je u vezi sa rekama Stir, Prostir i Pripyat kako bi se dobile informacije za izradu modela predviđanja poplava. Instalirani su kompjuteri i softver u hidrometeorološkim centrima u obe zemlje i obučeni su tehničari. Slovački Hidrometeorološki institut u Bratislavi pomagao je timovima u sprovođenju projekta.

Ovaj projekat sprovodi se pod okriljem ENVSEC-a, što je partnerstvo šest međunarodnih organizacija koje obezbeđuje integrisani odgovor na ekološke i bezbednosne izazove.

(29. novembar 2011. godine)

NATO helps Belarus and Ukraine cope with flood risks

The Pripyat River Basin on the border between Belarus and Ukraine is prone to severe flooding, impacting local communities and economies. The basin includes the Chernobyl Exclusion Zone and one of the river's tributaries provides a local nuclear power station with cooling water, so effective monitoring is essential.

Previously, monitoring was done by hand, which was too slow to give adequate warning and could not contribute to predicting flooding. This is changing, thanks to a NATO-sponsored project which is helping to establish an automatic, real-time monitoring system.

In early December, Belarus opened its first automatic hydrometeorological monitoring station as part of the project, which is sponsored under the NATO Science for Peace and Security (SPS) programme. Ukraine opened its first two automatic stations earlier this year in Lutsk, Volyns'ka Oblast, and in Hrenniki village, Rivne Oblast, to collect and send data every 15 minutes to the Volyn Hydrometeorological Centre.

“The real-time monitoring system will make the data available globally and almost instantly to enable better preparations for the floods and determine ways of limiting the damage they cause,” says Susanne Michaelis, Energy Security Officer at NATO’s Emerging Security Challenges Division. “It also eliminates the possibility for human error by recording the data directly electronically.”

Flooding causes economic hardship

For more than 700 kilometres, the Pripyat River flows eastward through north-western Ukraine and into Belarus before entering Ukraine again. It collects water from a number of tributaries and eventually heads towards the Dnieper River, which drains into the Black Sea.

When the ice and snow begin to melt each spring, farmers and residents in southern Belarus and north-western Ukraine brace themselves for the flooding. Sudden and heavy rainfall often exacerbates the problem.

Mariya Mosyuk, a farmer in the Ukrainian village Kopyllya near the river Styr, a Pripyat tributary, always waits to sow her potatoes and sugar beet until the end of April. When the snowmelt is followed by heavy precipitation, the land is under water for three months or more, making life difficult for farmers like Mariya.

The vulnerability of nuclear stations

The flooded water is especially problematic because it flows through the Chernobyl Exclusion Zone, carrying increased levels of radioactive pollution. An additional challenge is that the Styr River, an eastern tributary to the Pripyat, provides the Rivne Nuclear Power Station with cooling water that needs to be monitored for quality and temperature.

"The nuclear accident in Japan has reminded us how important cooling is for nuclear power stations," says Michaelis. On the one hand, she explains, there has to be enough cooling water. On the other hand, the river must not flood the station. *"If it is known that the river level is too high, too low or too warm, the right measures can be taken in due time,"* she says.

Automatic data in real time

Under the project, it is foreseen that a total of seven automatic stations will have been installed and connected to the network by the end of 2012. NATO has provided the "seed money" to make these first stations a reality.

In the years to come, some 70 such stations will be needed so that floods can be identified and warnings given at an early stage. They will send information about water levels, air precipitation, and air and water temperatures to the hydrometeorological centres in Lutsk, Ukraine, and Brest, Belarus, and simultaneously publish the information online. Other measuring instruments could easily be added in the future, for example, for monitoring nuclear isotopes.

If the water rises significantly, immediate precautions can be taken and the people living in the affected areas forewarned. With the data available continuously, it also makes it much easier to uncover trends and make better predictions, as well as to find ways of minimizing the affects of the floods. *"It may be found, for example, that expanding certain wetland areas to absorb more of the water may decrease overall flood levels and damage,"* says Michaelis.

Cooperation is key

Flood monitoring in the Pripyat River Basin was identified as a priority issue for both Ukraine and Belarus by a 2006 survey of environmental security "hot spots" in Eastern Europe. The survey was carried out with NATO support under the Environmental Security Initiative (ENVSEC).*

"The years following the collapse of the Soviet Union were hard for Ukraine," says Mark Zheleznyak, Deputy Director of Research at the Ukraine Centre of Environmental and Water Projects. Ukraine turned to NATO for support, as the country's hydrometeorological services lacked modern equipment.

"Rivers do not have boundaries," explains Vladimir Korneev. He is Project Co-Director at the Central Research Institute of Complex Use of Water Resources in Minsk, Belarus. *"We cooperate very well with our Ukrainian colleagues on hydrological issues to implement this project successfully."*

In 2010, fifty cross-sections of the Styr, Prostyr and Pripyat rivers were established to provide information for the development of a flood forecasting model. Computers and software have been set up at both countries' hydrometeorological centres and technicians have been trained. The Slovak Hydrometeorological Institute in Bratislava has been helping the teams in implementing the project.

The project is carried out under the ENVSEC umbrella, a partnership of six international organizations that provides an integrated response to environment and security challenges.

Češka Republika i NATO **Czech Republic and NATO**

<http://www.natoaktual.cz>

<http://www.jagello.org>

<http://www.army.cz>

Helikopteri se iz Avganistana vratili u Republiku Češku

U sedam sati ujutru 6. novembra 2011. godine letelica AN-124 Ruslan sletela je na aerodrom u Prerov-Bohoru, čime je obavljen transport tri helikoptera Mi-171Sh nazad u Republiku Češku.

Ukupno sedam helikopterskih jedinica Vojske Republike Češke, uglavnom sastavljenih od pripadnika 23. helikopterske avijacijske baze u Prerovu, okončalo je svoje operativne zadatke u bazi Šarana u avganistanskoj provinciji Paktika u periodu od januara 2010. do oktobra 2011. godine. Osnovni zadatak jedinica bio je da obezbedi transport ljudi i materijala u okviru ISAF-a a za potrebe Regionalne komande Istok (RC-E). Tokom operacije u Avganistanu pripadnici ovih sedam helikopterskih jedinica imali su ukupno 2.763,5 sati leta i prevezli su 9.033 osobe i 333.749 kg materijala. Poslednji let češkog helikoptera u Avganistanu odigrao se 23. oktobra. Helikopteri su potom povučeni sa zadatka kako bi bili spremni za vraćanje u Republiku Češku.

Posle sletanja u Republici Češkoj helikopteri će postepeno biti otpremani u remontno postrojenje (LOM) u Malešicama kod Praga, gde će posle određenog broja sati leta proći kroz generalni remont.

Pripadnici 7. helikopterske jedinice nastavljaju sa likvidacijom češkog dela baze Šarana i pripremama za povlačenje svih materijala, sredstava i opreme. Povratak poslednjih vojnika iz helikopterske jedinice u Republiku Češku očekuje se polovinom decembra.

Helicopters from Afghanistan Are Back in the Czech Republic

On November 6, 2011 at 7 a.m. an AN-124 Ruslan aircraft landed at the airport in Prerov-Bochor, transporting three Mi-171Sh helicopters back to the Czech Republic.

Totally seven helicopter units of the Army of the Czech Republic basis of which consisted particularly of troops of the 23rd helicopter aviation base in Prerov fulfilled operational tasks

from the Sharana base in the Afghan province of Paktika in the period of January 2010 to October 2011. The unit's primary task was to provide transport of persons and materiel within the framework of ISAF in favour of the Regional Command – East (RC-E). During their operation in Afghanistan the troops of the seven helicopter units flew 2,763:50 flight hours in total, transporting 9,033 persons and 333,749 kg of materiel. The last flight of a Czech helicopter in Afghanistan was flown on October 23. The helicopters were then dismounted to be ready for the transport back to the Czech Republic.

After landing in the Czech Republic the helicopters will be gradually transported to the aircraft repair plant (LOM) Malesice, Prague, where the machines will be overhauled after the flown hours.

Personnel of the 7th helicopter unit continues liquidation of the Czech part of Sharana base and preparations to withdraw all materiel, assets and land equipment. Return of the last soldiers of the helicopter unit to the Czech Republic is supposed to take place in mid-December.

Vojni policajci uspešno prošli vežbu sertifikacije za Snage odgovora

Tokom prve polovine novembra u Prostejovu održana je aktivaciona vežba voda vojne policije za NATO-ove snage za odgovor (NRF).

Po prvi put u istoriji vojna policija nezavisno je sertifikovala neku jedinicu koristeći metodologiju CREVAL (evaluacija borbene gotovosti), koja se obično koristi za kopnene snage koje će učestvovati ili su već angažovane u NATO operacijama.

Tekstualni deo vežbe odveo je vojne policajce u izmišljenu zemlju Laburiju koja se sada obnavlja nakon ratnog sukoba sa susednom zemljom Tanezijom. U pitanju je bio češki vod vojne policije, njih 34, koji su bili angažovani u multinacionalnoj diviziji NATO-a kako bi se obezbedilo mirno odvijanje prvih slobodnih izbora nakon pada diktature i očuvalo primirje između podvojenih klanova.

Grupa zadužena za vežbu je pri biranju situacija u kojima bi se proverila borbena gotovost iskoristila učešće u četiri vežbe NATO-ovog multinacionalnog bataljona vojne policije, zvanog „Crni medved“, koje su se odvijale u Poljskoj, Republici Češkoj, Hrvatskoj i Slovačkoj.

Veoma važan deo vežbe činio je tim za procenu koji su sačinjavali stručnjaci za individualno verifikovane oblasti komande kombinovanih snaga i vojne policije. Veoma dobro pripremljeni ocenjivači, koje je predvodio zamenik načelnika štaba za operacije, pukovnik Karel Šuh, nisu im gledali kroz prste. Štaviše, i sam pukovnik Šuh bavio se pitanjem sertifikacije kada je bio u misiji u inostranstvu pri komandi savezničkih kopnenih snaga u Hajdelbergu u Nemačkoj.

„Jedinica vojne policije za NRF u potpunosti je spremna da za angažovanje. Visoko cenim nivo gotovosti u svim verifikovanim oblastima,“ ocenio je Karel Šuh ceo proces sertifikacije.

Njegove reči takođe je potvrdio pukovnik Pavel Fejfar iz glavne komande vojne policije: „Vod vojne policije iz Prostejova osvojio je veoma dobar sertifikat kojim se potvrđuje uzajamna korisnost u saradnji koja se sastoji naročito od razmene informacija i iskustava između borbenih snaga i snaga za podršku“.

Military Policemen Succeeded in the Certification Exercise for the Response Force

In the first half of November an activation exercise of a Military Police platoon, earmarked for NATO Response Forces (NRF), took place in Prostejov and finished in certification.

For the first time in history, the Military Police independently certified a unit using the CREVAL (Combat Readiness Evaluation) methodology, which is ordinarily used for the ground forces earmarked or engaged in NATO operations.

The narrative of the exercise took the military policemen to a fictional country of Laburia which gets through a reconstruction after a war conflict with a neighbouring country of Tanesia. It was a Czech military-police platoon of 34 men that engaged in a NATO multinational division in order to provide a calm course of the first liberal elections after the fall of dictatorship and help to keep the armistice between the disunited clans.

Choosing situations which were to verify its readiness, the group in control of the exercise took advantage of its participation in four exercises of a NATO multinational military police battalion, called "Black Bear", which had taken place gradually in Poland, the Czech Republic, Croatia, and Slovakia.

A very important part of the exercise was the assessment team consisting of experts in individual verified fields from the Combined Forces Command and Military Police. Very well-prepared evaluators, led by Deputy Chief of Staff Operations Colonel Karel Schuch, did not condone them anything. Moreover, Colonel Schuch himself dealt with the issue of certification when he was in a mission abroad within the Allied Land Force Command in Heidelberg, Germany.

"The Military Police unit for NRF is fully ready to be engaged. I highly appreciate the level of readiness in all verified areas," assessed the whole certification Karel Schuch.

His words were also confirmed by Colonel Pavel Fejfar z from the Main Military Police Command: "The Military Police platoon from Prostejov carries away a very good certificate which confirms a mutual usefulness in cooperation consisting particularly of information and experience exchange between combat forces and combat support forces

Vojna saradnja Srbije sa državama – članicama NATO – a

Sastanak ministra Šutanovca sa britanskim ministrom Lidingtonom

Ministar odbrane Dragan Šutanovac razgovarao je danas sa Dejvidom Lidingtonom, ministrom za Evropu Velike Britanije.

Ministar Šutanovac je upoznao gosta sa reformama u sistemu odbrane, procesom profesionalizacije Vojske Srbije, i podsetio da su one veoma visoko ocenjene i u mišljenju o statusu kandidata, koji je objavila Evropska komisija početkom oktobra ove godine.

Ministar Lidington ponovio je snažnu podršku Velike Britanije evropskim aspiracijama Srbije i postizanju statusa kandidata za članstvo u EU, i naglasio značaj ispunjavanja jasno definisanih uslova za taj proces. Ministri Šutanovac i Lidington su se složili da je osnovni značaj ovog procesa u dostizanju evropskih standarda i vrednosti, naročito u uslovima kada u Evropi danas ima mnogo više opreza po pitanju daljeg proširenja.

Ministar Lidington je posebno pozdravio uključivanje Srbije u zajedničku bezbednosnu i odbrambenu politiku EU i upućivanje oficira Vojske Srbije u misiju Atalanta, kao doprinos opštem procesu evropske integracije Srbije.

(1. novembar 2011. godine)

Delegacija Češke u poseti TOC-u

Četvoročlana delegacija Ministarstva odbrane Republike Češke na čelu sa gospodinom dr Liborom Soumar iz Naučnoistraživačkog instituta za fiskulturu i sport, koja boravi u zvaničnoj poseti Ministarstvu odbrane Republike Srbije i Vojsci Srbije, posetila je 02. novembra 2011. godine Tehnički opitni centar. Goste iz Češke je primio major dr Radovan Karkalić, pomoćnik direktora za naučnoistraživački rad, sa saraddnicima koji ih je upoznao sa osnovnim delatnostima naše kuće i mogućnostima ispitivanja sredstava naoružanja i vojne opreme, sa težištem na sredstvima ABHO.

Osnovna tema razgovora je bila mogućnost saradnje u oblasti atomskobiološkohemijske odbrane, a pogotovo u domenu razvoja i ispitivanja sredstava za ovu namenu. U okviru samih razgovora gostima je prezentovan projekat "Unapređenje fiziološke podobnosti pripadnika Vojske Srbije u uslovima visokih ambijentalnih temperatura i primene visokotoksičnih materija", koji se trenutno realizuje u Tehničkom opitnom centru.

Tokom razgovora zaključeno je da je u narednom periodu neophodno nastaviti saradnju kroz konkretnе oblike saradnje, a pre svega kroz zajedničko učešće na ovom projektu prilikom terenskih ispitivanja tokom leta 2012. godine u Republici Srbiji.

(2. novembar 2011. godine)

Češka delegacija na VMA

Delegacija Instituta za sport i fizičku kulturu Ministarstva odbrane Češke Republike, koju predvodi dr Libor Soumar, posetila je danas Vojnomedicinsku akademiju. Poseta je realizovana u sklopu nastavka bilateralne međunarodne vojne saradnje u oblasti ABH zaštite.

Češku delegaciju primio je načelnik VMA, pukovnik prof. dr Marijan Novaković i izrazio zadovoljstvo dosadašnjom bilateralnom saradnjom u oblasti vojne medicine. Istakao je važnost sportske medicine za pripadnike Ministarstva odbrane i najavio da Vojnomedicinska akademija planira da dodatno razvija svoje kapacitet za unapređenje ove važne grane medicine.

U toku posete, delegacija je obišla Odeljenje za fiziologiju napora Instituta za higijenu Sektora za preventivnu medicinu VMA, gde ih je načelnik Instituta prof. dr Sonja Radaković upoznala sa metodologijom ispitivanja fiziološke podobnosti u klimatskoj komori, kao i sa testiranjem individualnih sistema za rashlađivanje koju vojnici koriste u svrhu prevencije toplotnog stresa tokom vršenja namenskih zadataka u toploj sredini.

Gosti su takođe upoznati sa rezultatima naučno-istraživačkog rada u ovoj oblasti koji se u Institutu za higijenu VMA realizuje kroz tri aktuelna projekta:

Ispitivanje uticaja aklimatizacije na psihofizičku adaptaciju vojnika u ekstremnim temperaturnim uslovima u zavisnosti od genetskog polimorfizma u APOE i BDNF (Projekat VMA)

Primena nanomaterijala u unapređenju sredstava respiracijske i perkutane zaštite u uslovima ekološkog disbalansa izazvanog radioaktivnom, hemijskom i biološkom kontaminacijom (Projekat Ministarstva za nauku i tehnološki razvoj za period 2011-2014)

Doprinos unapređenju borbene gotovosti pripadnika Vojske Srbije poboljšanjem fiziološke podobnosti u uslovima visokotoksične kontaminacije i visokih ambijentalnih temperatura (Projekat Uprave za planiranje i razvoj Ministarstva odbrane).

(2. novembar 2011. godine)

Delegacija Češke u Centru za usavršavanje kadrova ABHO

Delegacija Ministarstva odbrane Republike Češke posetila je danas Centar za usavršavanje kadrova atomsko-biološko-hemiske odbrane (ABHO) u Kruševcu.

Gostima iz Češke prezentovan je rad ABH službe Vojske Srbije i deo kapaciteta Centra za usavršavanje kadrova ABHO.

Posebna pažnja posvećena je podršci Republike Češke projektu „Regionalni centar ABHO“, kao i ekspertskoj saradnji u oblasti ABHO.

(2. novembar 2011. godine)

Donacija Ambasade SAD Vojnomedicinskoj akademiji

Načelnik Vojnomedicinske akademije pukovnik prof. dr Marijan Novaković i ambasadorka SAD Meri Vorlik obavili su danas na Vojnomedicinskoj akademiji zvaničnu primopredaju donacije Ambasade SAD u Beogradu VMA u vrednosti od 100.000 dolara.

Primopredaji američke donacije prisustvovali su i državni sekretar Ministarstva odbrane Zoran Vesić i načelnik Uprave za vojno zdravstvo brigadni general Veljko Todorović.

Donacija u opremi i edukativnom materijalu deo je programa Sektora za prevenciju HIV/AIDS-a Ministarstva odbrane SAD-a koji je započeo saradnju sa srpskom stranom još 2006. godine.

Prema rečima načelnika VMA pukovnika Novakovića, donacija koja je stigla od američkih kolega, deo je značajnog globalnog programa prevencije HIV koji SAD provode u preko 80 vojski sveta, ali je Srbija jedina država iz regiona uključena u taj program.

- Izuzetno je važno što su SAD zajedno sa nama prepoznale značaj sprovođenja kontuiniranih aktivnosti u vezi sa prevencijom i kontrolom HIV/AIDS u vojnoj populaciji kroz edukaciju i obuku medicinskog osoblja. Kako stručna literatura ukazuje, upravo se vojna populacija navodi kao populacija koja je u značajnom riziku za sticanje HIV infekcije. Procenjuje se da je rizik za sticanje HIV infekcije pripadnika vojske duplo veći od civilne populacije u periodima mira, a u periodu konflikta još više - istakao je pukovnik Novaković dodajući da saradnja američkih i srpskih lekara u oblasti vojne medicine datira još iz osamdesetih

godina prošlog veka kada je veliki broj lekara VMA boravio na edukaciji u toj zemlji. On je, takođe, izrazio uverenje da će saradnja na tom programu, kao i u drugim oblastima vojne medicine, biti nastavljena i ubuduće.

Govoreći o značaju današnjeg susreta, ambasadorka Vorlik istakla je da donacija uključuje najmoderniju opremu za otkrivanje HIV, koja će pomoći podizanju svesti o tom virusu i kod pripadnika vojske i u celoj zemlji.

- Letos je u svetu obeleženo tri decenije od otkrivanja prvog slučaja HIV virusa, i mada se možda čini da u zemlji poput Srbije nema opasnosti od pandemije ovog virusa, samo se putem svesti i znanja od njega može zaštititi - dodala je ambasadorka Vorlik podsećajući da su SAD, u okviru vojnog programa za prevenciju HIV Ministarstvu odbrane od 2006. godine donirale više od 600.000 dolara.

Reč je o globalnoj inicijativi u okviru koje američka Vlada sarađuje sa vojskama širom sveta kako bi povećala informisanost o HIV i ojačala kapacitete za prevenciju, negu i lečenje. Pomoći tog tipa bazira se na razvoju laboratorija za dijagnostiku i testiranje na HIV, obuci medicinskog osoblja i kupovini opreme za primarnu prevenciju.

(10. novembar 2011. godine)

Seminar o učenju na daljinu

U Domu Garde na Topčideru održan je stručni skup o učenju na daljinu u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije, na kome su učestvovali brojni eksperti u oblasti primene savremenih informacionih tehnologija u obrazovnom procesu.

Skup je, u ime ministra odbrane Dragana Šutanovca, otvorio državni sekretar u Ministarstvu odbrane Igor Jovičić koji je, pozdravljajući učesnike i goste seminara, naglasio značaj permanentnog obrazovanja profesionalnih pripadnika Vojске.

- Platformom za učenje na daljinu obezbedili smo, praktično, svim profesionalnim pripadnicima Vojске Srbije iste uslove za permanentno usavršavanje tokom karijere, pa i kasnije, ma gde bili, u obrazovnim centrima, kasarnama, ili u mirovnim operacijama širom sveta. To je kruna petogodišnjih napora Ministarstva odbrane Srbije u implementaciji Projekta učenja na daljinu, koji smo, na osnovu ugovora o bilateralnoj saradnji u oblasti sistema odbrane, ostvarili uz podršku Vlade Kraljevine Norveške, rekao je Igor Jovičić.

O ciljevima stručnog skupa na kome su, pored brojnih pripadnika različitih organizacionih celina Ministarstva odbrane i Generalštaba Vojске Srbije, učestvovali i eksperti za savremene informacione tehnologije iz civilnih struktura govorio je prodekan Vojne akademije pukovnik Boban Đorović koji je, kao najznačajnije, istakao sagledavanje mesta i uloge savremenih informacionih tehnologija u zadovoljavanju povećanih potreba za permanentnim obrazovanjem profesionalnih pripadnika Vojске Srbije.

- Učenje na daljinu u stranim armijama odavno nije novost, čak i u zemljama u okruženju. Sada i Vojска Srbije ima svoju „virtuelnu akademiju“ koja omogućava i onim profesionalnim pripadnicima Vojске Srbije, koji, zbog potreba posla, ne mogu da posećuju obrazovne centre i redovno pohađaju nastavu, korišćenje obrazovne literature, konsultacije s nastavnicima i interaktivne pripreme za ispite, rekao je, između ostalog, pukovnik Đorović.

Učesnici skupa iz više uprava MO i Generalštaba VS, kao i drugih organizacionih celina MO i Vojске mogli su da saznaju nešto više i o Centru za simulacije i učenje na daljinu, o čemu je govorio načelnik potpukovnik Goran Šimić.

- Visoko sofisticirana Platforma za učenje na daljinu omogućava efikasniju realizaciju interaktivnih kurseva različitog nivoa, ali i obrazovnog procesa na osnovnim i master studijama u Vojnoj akademiji. Značaj elektronskog učenja u obrazovanju profesionalnih pripadnika Vojske Srbije odavno je dokazan, a sada, realizacijom te savremene platforme, dobilo je novi zamah, istakao je potpukovnik Šimić.

(15. novembar 2011. godine)

General Milić na Konferenciji Američko-jadranske povelje

Načelnik Generalštaba Vojske Srbije general Miloje Milić učestvuje u radu 15. konferencije načelnika generalštabova zemalja Američko-jadranske povelje, koja se održava u Zagrebu, od 21. do 23. novembra.

Pored načelnika generalštabova zemalja članica Američko-jadranske povelje (Albanije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Hrvatske i Crne Gore), konferenciji prisustvuju i načelnik Generalštaba Oružanih snaga Slovenije, komandant Združenih snaga NATO u Napulju, zamenik komandanta Evropske komande Oružanih snaga SAD i komandant EUFOR-a.

Tema ove konferencije je obuka i učešće u multinacionalnim operacijama, a posebna pažnja posvećena je međunarodnim vežbama i izgradnji zajedničkih sposobnosti protivvazduhoplovne odbrane i razmeni informacija o situaciji u vazdušnom prostoru. Konferencija je i prilika da u odvojenim, bilateralnim razgovorima, učesnici razmene mišljenja o aktuelnim pitanjima bezbednosti u Jugoistočnoj Evropi i mogućnostima za unapređenje saradnje.

General Milić razgovaraće sa komandantom Združenih snaga NATO u Napulju admiralom Semjuelom Loklirom, zamenikom komandanta Evropske komande Oružanih snaga SAD general-potpukovnikom Džonom Gardnerom i načelnicima generalštabova oružanih snaga Slovenije, Makedonije i Hrvatske, general-majorom Alojzom Štajnerom, general-majorom Gorančom Koteskim i general-potpukovnikom Dragom Lovrićem.

Učešće u Američko-jadranskoj povelji predstavlja dobar okvir za unapređenje saradnje i razumevanja u regionu, kao i za jačanje sposobnosti zemalja regiona za pružanje zajedničkog odgovora na bezbednosne izazove, rizike i pretnje. Republika Srbija u ovoj inicijativi ima status posmatrača, od decembra 2006. godine.

(22. novembar 2011. godine)

Zajednička obuka specijalnih jedinica Italije i Srbije

Pogledajte [FOTO GALERIJU](#)

U kasarni "Rastko Nemanjić" u Pančevu danas je realizovana zajednička obuka pripadnika specijalnih jedinica italijanske i srpske vojske. Deset vojnika italijanskog 9. padobransko-desantnog puka "Kol Moskin" i članovi Bataljona za protivteroristička dejstva su razmenjivali iskustva i uvežbavali različite vidove obuke – upade u zgrade i prostorije, presretanje automobila, veranje...

Zajednički trening obišao je i brigadni general Ilija Todorov, komandant Specijalne brigade Vojske Srbije.

Gosti iz Italije su u Srbiju doputovali juče, a do petka će sa kolegama iz Bataljona za protivteroristička dejstva vežbati u kasarni "Rastko

Nemanjić" u Pančevu i na poligonu Peskovi.

(23. novembar 2011. godine)

Sastanak Međunarodne ekspertske grupe za Regionalni centar ABHO

Danas je u Centru za usavršavanje kadrova ABHO u Kruševcu održan četvrti sastanak Međunarodne ekspertske radne grupe za implementaciju projekta „Regionalni Centar ABHO“. U radu ove ekspertske grupe učestvuju predstavnici Slovenije, Makedonije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije.

Članovi međunarodne ekspertske radne grupe razmatrali su stepen realizacije aktivnosti na implementaciji projekta „Regionalni Centar ABHO“, usaglasili aktivnosti za 2012. godinu i smernice daljeg razvoja Regionalnog centra ABHO multinacionalnog karaktera. Oni su se upoznali sa načinom i metodologijom izvođenja kurseva za potrebe zemalja regiona. Naredni sastanak ove grupe planiran je za maj 2012. godine.

(24. novembar 2011. godine)

Iskustva Portugala prezentovana u Centru za mirovne operacije

U Centru za mirovne operacije juče je održan seminar pod nazivom "Iskustva Oružanih snaga Portugala iz učešća u multinacionalnim operacijama". Seminar je otvorio načelnik Centra za mirovne operacije pukovnik Jelesije Radivojević, a predavanja je održao portugalski potpukovnik Amaro Hoze Zambužo Karapuđa.

Bila je to prilika da se 33 pripadnika Vojske Srbije upoznaju sa dosadašnjim iskustvima i trenutnim angažovanjem Oružanih snaga Portugala u multinacionalnim operacijama širom sveta. Pukovnik Radivojević još jednom je naglasio ulogu i značaj učešća pripadnika Ministarstva odbrane i Vojske Srbije u multinacionalnim operacijama.

(25. novembar 2011. godine)

Poseta ministra odbrane Norveške

Ministar odbrane Dragan Šutanovac sastao se danas u Domu Garde na Topčideru sa ministrom odbrane Kraljevine Norveške Espenom Bartom Eideom. Tom prilikom ministar Šutanovac je istakao da je današnji susret prva bilateralna poseta norveškog ministra odbrane od njegovog postavljenja na dužnost koja svedoči o posvećenosti saradnje sa Srbijom i srpskom vojskom.

U proteklom periodu, Norveška je, u odnosu na svoje kapacitete najveći donator Srbije, a takođe Ministarstvo odbrane te zemlje je jedan od najvećih donatora naše vojske. S druge strane, najznačajnije međunarodne aktivnosti u proteklim godinama, kao što je učešće u mirovnoj misiji u Čadu, bilo je u okviru kontingenta norveške vojske i to je jedno od najvažnijih iskustava koje ima naša vojska u mirovnim operacijama – istakao je ministar Šutanovac izrazivši istovremeno zadovoljstvo što su razgovori sa norveškim kolegom bili sadržajni i pozitivni.

Prema njegovim rečima, bilo je reči o nastavku saradnje u oblasti vojne medicine i vojnog školstva, ali i o energetskoj efikasnosti u čemu je Norveška lider u Evropi, pa i u svetu. Tom prilikom ukazano je na neophodnost da se i u srpskom Ministarstvu odbrane, kao i u Vladi u celosti, uspostavi novi režim energetske efikasnosti i uštede energeta.

„U ovom trenutku postoji i interesovanje i za zajedničku obuku i za dalje učešće u mirovnim operacijama, pre svega o učešću naših medicinskih timova, i verujemo da će sledeća godina biti u znaku zajedničkih aktivnosti“ poručio je ministar Šutanovac naglasivši da su zajednička iskustva podjednako važna za obe strane.

Izrazivši zadovoljstvo uspešnim sastankom sa kolegom, novopostavljeni ministar odbrane Kraljevine Norveške, Espen Bart Eide istakao je da Norveška i Srbija na mnogim poljima imaju veoma bliske odnose, ali da je saradnja u oblasti odbrane najtešnja. Prema rečima ministra Eidea ta saradnja je duga i trajala je kroz ceo proces reformi u sistemu odbrane Republike Srbije.

„Posebnu pažnju usmerili smo na razvijanje naših zajedničkih kapaciteta, na partnerstvo u oblasti vojne medicine čiji su se rezultati pokazali u našoj zajedničkoj misiji Ujedinjenih nacija u Čadu“, rekao je Eida dodavši da je saradnja u oblasti vojne medicine veoma bliska, i da su stručnjaci obe zemlje kompatibilni, u šta je imao prilike da se uveri i tokom posete misiji u Čadu, kao i njihovu profesionalnost i društvene i prijateljske veze.

Ministar Eide čestitao je ministru Šutanovcu i njegovom timu, kao i Ministarstvu odbrane koje se pokazalo kao institucija koja je bila predvodnik u procesu reformi u Srbiji, i naglasio da bi taj uspeh trebao bi da posluži kao primer koji treba slediti.

„Veoma je važno da nastavimo našu saradnju u svim oblastima, a naročito na polju evropskih integracija. Živimo u teškim vremenima, i zbog toga je važno da se držimo zajedno i da radimo na evropskoj saradnji, jer vrlo dobro znamo šta bi bila alternativa koja bi išla na štetu svih nas“, rekao je norveški ministar odbrane.

Govoreći o značaju saradnje dveju zemalja, ministar Šutanovac je, takođe, podsetio na izjavu premijera Kraljevine Norveške Jensa Stoltenberga, koji je istakao da je „stub odnosa Srbije i Norveške upravo saradnja u oblasti odbrane“ .

ODGOVORI NA NOVINARSKA PITANJA

Kada je reč o aktuelnim dešavanjima na severu Kosova, prema rečima ministra Šutanovca, iskustva iz devedesetih godina, rezultat blokada nikada i nigde nije bio pozitivan za srpski narod i uvek je dovodio do još lošije situacije i lošijeg položaja Srba na tim prostorima.

- Poruka predsednika Tadića je izuzetno hrabra, državotvorna i da pre svega treba da omogući stabilizaciju na onom delu Kosova gde su Srbi najviše ugroženi – istakao je ministar Šutanovac naglašavajući da Srbija ne može da reši takve probleme ukoliko bude razapeta između blokada i balvana kako u Briselu, tako i na Kosovu. Ukoliko želimo da napredujemo i da dovoljno osnažimo, neophodno je da svi slušaju državno rukovodstvo, a nijedan lokalni lider ne sme da stavlja interes svoje opštine ispred državnih.

Prema njegovim rečima, bezbednosna situacija na dosta kritičnom nivou, i ministar je iskoristio priliku da apeluje na sve da u kontaktima sa predstavnicima Kfor-a i Nato-a, da ne koriste silu kako bi razbijali blokade, za koje smatramo da treba da se uklone da ne bi došlo do eskalacije sukoba .

- Nažalost, postoje oni koji su zainteresovani da Srbija zastane na putu evropskih integracija i koriste mogućnost da na tim barikadama izazovu sukobe, na taj način onemoguće dalje napredovanje naše zemlje ka evropskoj porodici. Smatram da velika većina Srba na Kosovu

i Metohiji želi da ima pristojan i miran život i da se posveti, pre svega jedinoj i mogućoj soluciji rešenja, a to je razgovor – naglasio je ministar dodajući da Vojska Srbije, u okviru svojih ovlašćenja i međunarodnih ugovora sklopljenih još devedesetih, postupa i insistira preko svojih saradnika iz KFOR-a da ne koriste silu.

Odgovarajući na pitanje o stavu Norveške o pitanjima severa Kosova, ministar Eide je istakao da je izjava predsednika Tadića veoma važna, i da blokade neće doneti ništa dobro Srbiji na evropskom putu. On je izrazio uverenje da svako ko održava te blokade gleda u prošlost, stoga je uputio apel svima da budu fleksibilni u rešavanju tog problema, jer je zajednički interes obe strane da se taj problem prevaziđe, kako bi svi mogli da krenemo napred i sarađuju na konstruktivan način.

Odgovarajući na pitanje o reakcijama stanovnika na Kosovu i Metohiji na izjavu predsednika Tadića o barikadama na Kosovu, i alternativnim rešenjima države ako odgovor građana ne bude pozitivan, Ministar Šutanovac rekao je da je u trenucima kada državni vrh preuzima odgovornost za rešenje problema postoje oni koji ne žele da vide to rešenje.

„Oni kroz svoje jednopartijske i dnevnopolitičke interese žele da naškode pregovorima i onemoguće Srbiju na putu ka Evropi. Građani na Kosovu i Metohiji moraju znati da Srbija nikada nije odustala od njih i Kosova i Metohije. Danas svi koji тамо primaju platu, uključujući i predsednike opština, plate primaju upravo iz budžeta Republike Srbije i ove Vlade. Smatram da moraju da se ponašaju na način na koji se ponašaju i drugi predsednici opština u Srbije. Ukoliko ne bude bilo tako, odgovornost za svoje ponašanje, i istorijsko i trenutno snosiće upravo oni. Trenutno je najvažnije da se osigura mir. Ukoliko ne bude tog mira oni koji donose takve odluke, moraće i da podnesu život dole“, naglasio je Šutanovac.

Prema njegovim rečima, država ne može i ne treba da koristi prisilu, jer je krajnje vreme da se iskoriste iskustva iz prošlosti.

„Vreme je da se dozovemo pameti. Nije slučajno da u našem grbu postoje četiri ocila pročitana kao – Samo sloga Srbina spasava. Mora se slušati onaj koje najodgovorniji, a to su u ovom trenutku Vlada i predsednik Republike Srbije“, rekao je ministar odbrane.

Govoreći o reformama u Vojsci Srbije ministar je istakao da je reforma sproveden na efikasan način i mnogo bolje nego u većini zemalja koje su odavno članice NATO-a. Reforma je rukovođena po najboljem standardu i to je jedini pravi put da srpska vojska bude ozbiljna, moderna i na najbolji mogući način organizovana.

„Danas za određena mesta na koja se javljaju dobrovoljci imamo tri puta više kandidata nego upražnjjenih mesta, što govori u prilog tome da je Vojska vratila ugled što je nama bilo i najvažnije. Profesionalni vojnik je operativno mnogo ozbiljniji i manje zahtevan u odnosu na redovnog vojnika što je odličan pravac da Vojska Srbije dođe do pozicije na kojoj je nekada bila“, rekao je Šutanovac.

Na pitanje o konkretnoj pomoći Kraljevine Norveške srpskoj vojsci, i planovima za učešće Vojske Srbije u mirovnim misijama u sledećoj godini ministar je rekao da je Norveška jedan od najvećih donatora Srbije i Ministarstva odbrane.

„Norveška nas je do sada pomogla sa oko 20 miliona evra. Imamo još donacija i drugih zemalja. Očekujemo donaciju Turske u toku ove godine i početkom sledeće. Važno je da su te zemlje prepoznale sistem odbrane kao razvojni kapacitet i žele da nam pomognu da završimo reformu“, istakao je Šutanovac ocenivši da odlazak penzija iz sistema odbrane, čime će se smanjiti budžet sistema, neće ugroziti funkcionisanje Ministarstva. Prema njegovim rečima time će postati jasno da budžet Vojske nije tako veliki i da je među najmanjima u regionu, u odnosu na veličinu zemlje, i da je neophodno da se on vremenom povećava.

„Očekuje se da će budžet Ministarstva odbrane biti oko 50 milijardi čistog novca. Reforma vojnog penzionog sistema, takođe je jedan dobar reformski potez. Vojni penzioneri nisu izgubili nijedno pravo koje su imali do sada, a verujem da će njihove potrebe biti mnogo bolje zadovoljene. Očekujemo da će naš zdravstveni fond biti još vitalniji, što će doprineti tome da vojno zdravstvo bude na najvišem nivou, o čemu smo i danas razgovarali sa predstavnicima Norveške“, zaključio je ministar odbrane Dragan Šutanovac.

(30. novembar 2011. godine)

Ovu brošuru, uz saglasnost Odeljenja za javnu diplomaciju NATO-a, izdaje Ambasada Češke Republike u Beogradu koja će tokom 2011/2012. biti Contact Point NATO-a za Srbiju. Cilj ove brošure je da produbi znanje o NATO savezu i da informacije o Savezu učini dostupnijim zainteresovanoj javnosti u Srbiji. Ukoliko nije drugačije naznačeno, informacije sadržane u ovoj brošuri potiču sa www.nato.int, www.natoaktual.cz, www.army.cz i www.mod.gov.rs “

"This newsletter is issued, in agreement with NATO's Public Diplomacy Division, by the Embassy of the Czech Republic in Belgrade acting as NATO Contact Point in Serbia for 2011-2012. It aims to enhance knowledge about NATO and at making information about the Alliance better accessible to interested audiences in Serbia. Unless marked otherwise, information provided in this newsletter has been taken from www.nato.int, www.natoaktual.cz, www.army.cz and www.mod.gov.rs “